

ELOFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

HÍRDETÉSEK:

4-betűs betűsor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Nyitólétre betűsor 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.

TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.

TELEFON-SZÁM: 181.

Arad, 1910.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Szombat, május 7.

Mai számunk főbb közleményei:

Választási mozgalmak.
Héderváry gróf Bécsben.
Carthago pusztulása.
Az aradi postások Tisza István táborában.
Áradások Aradmegyében.
Edvard angol király meghalt.
A karánsebesi román püspök Aradon.
Ellentétek az aradmegyei függetlenségi pártban.
Orvtámadás munkapárti választók ellen.
Leánycsábító prépost.
Május.

Az éjszaka „hősei.”

Arad, május 6

Két kézre való, nagy kődarabot hoztak ma az éjjeli órákban szerkesztőségünkbe. Ezt a követ a Kossuth-utca egy vendéglőjének ablakán dobták be, ahol a harmadik kerület munkapártja tartott értekezletet. Boldog véletlen, hogy a kő röptében csak könnyebben sértett meg egy polgárt. Ha valakit koponyán ér az öt-hat kilós kő: ma az aradi képviselő-választás első halottjáról lehetne izgalmas tudósítást írni.

Ez a nagy kődarab már nem egyszerű ártatlan tüntetés, mint a minő a záptojás, a sárgolyókkal való paritytázás. Ez a polgárok életét veszélyeztető, aljas orvtámadásnak fejeződik. A harcmodor, a mely ehhez nyúl, csak a végsőkig züllött lelkek harcmodora lehet. Az utca sötétjéből, minden előzmény nélkül történt ez a

merénylet. Sulyosítja tehát az elvete-mültséget, hogy előre megfontolva, nekikészülten tették. S a mi a legnagyobb szegyenbélyeget súti rá: hogy nem tudatlan, műveletlen parasztok, hanem értelmes emberek követték el. Erdemes tehát azzal foglalkozni, hogy melyik a háttér, a honnét ez a nehéz kő politikai útjára indult.

A kő előreküldött névjegye volt a függetlenségi pártiak egy csoportjának. Talán erről rájuk is ismertek volna, — de maguk is behatoltak a vendéglőbe, hogy megzavarják a békés polgárok tanácskozását. Bizonyosnak kell tehát tekinteni, hogy a követ ugyanazok hajították be, a kik a pártértekezletre rontottak, hogy annak folytatását lehetetlenné tegyék. Ezek pedig függetlenségi pártiak voltak, a párt ismert, részben bandérium-viselt tagjai, a kik hasztalan háritának, a szokott módszer szerint, a „szociális-tákrá” ezt a merényletet. Ez a kő, a melyet kedvünk lenne közszemlére tenni, a függetlenségi párti „taktika” bünjele marad.

Hát idefajult a függetlenségi párt korteshadjárat. Kevés volt, hogy a politikai ellenfeleket a legparlagibb módon becsmérték, a lelkiismeretnek minden híjával rágalmazták, fenyegették. A düh, amelyet csak az erőtlenség tudata tájékoztathat ennyire, ugylátszik már az emberi élettel se törődik. Annyira fél a vele el-

lenkező véleményüek igazától, hogy a csöndes tanácskozásokat véres merénylettel, erőszakos támadásokkal zavarni meg. Teszik ezt olyanok, akiknek táborából a terrorizmus miatt legtöbbet panaszkodnak, pletykálkodnak.

Igy indulunk a választások felé. Még három hét van hátra. Hány ujjabb, a mainál is sulyosabb, veszedelmesebb kő fog addig kirepülni a függetlenségi párt arzenáljából, s hány-szor főgnak még a munkapárti értekezletre rakoncátlan módon befurakodni, — nem tudjuk. A rendőrségnek mindenestre kötelessége lesz, hogy a polgárok élete, biztonsága fölött őrködjék, a merénylőket kiküldtassa, — s a bíróságé, hogy az emberi érzésükből kingrott éjszakai hősokeket érdemük szerint megbüntesse. De a választás sorsát ha más nem, ez az éjszaka eldöntötte volna. Mert attól a párttól, amely az embereit ilyen politikai eljárásra nevelte, amely annyira higgadtságot, tárgyilagosságot, telebaráti érzést se tudott beléjük oltani, amennyi legalább az emberi élet kiméletére szoktatta volna őket, ilyen példákat szolgáltat: — ettől a párttól annak is vissza kell riadni, felháborodással elfordulni, akit eddig a politikai elvek közössége közöttük tartott.

Két leány.

Írta: Molnár Jenő.

Mari cseléd volt. Mindenes a tanácsos ur familiájánál. Valahonnét a rónaságról, jegenvetés tanyákról került ide a városba. Fiatal, fejlett, csinos, becsületes leány volt. Magával hozta a tanyák egyeneslelkűségét, a vadságra hajló őszinte nyersséget, a bárdolatlan modort és a vérnek hevesen lüktető, keleti dacosságát.

Amit magával hozott, hamar el is hagyta. Ugy látta, mindez fölösleges teher. A városban kevésre lehet jutni vele. Minden érényéből és fogyatékoságaiból csupán kettőt őrzött meg: a munkaszeretetet meg becsületességet. Dolgozott napkeltétől napszálltaig, jókedvvel, sohasem berzenkedve, sohasem sokalva a munkát.

A tanácsos urék négy forint bért adtak Marinak. Mari a pénzt minden hónap elsőjén hazaküldte. Neki nem kellett. Piperére, szagos szappanra, szalagra, kattogós papucsra, fejkendőre nem fájt a foga. Amit az édesanyja tett a batujába, az teljesen kielégítette a leányt.

Szarvady tanácsos ur annyira meg volt elégedve a leánynyal, hogy a felesége minden tiltakozása ellenére ötven krajcárral javította a bérét. Mari ekkor a negyedik hónapot szolgálta. Amint elhagyogatta a tanyai szokásokat, úgy lassankint elsajátította a városi embereket

jellemző külsőségeket. Kezdte észrevenni, hogy ő is ért valamit. Szemrevaló, szép gesztenyebarna haju, telt idomu, csillogó szemű leány. Azaz, hogy nem is ő vette észre, hanem a szomszédban szolgáló Rozi leányzó világosította föl erről.

— Rosszul teszed, Mari, hogy olyan keveset tartasz magadra. Meg, hogy a vasárnapot is ott töltöd a konyhában. Van már egy kis béred, fiatal is vagy, ruházkodjál egy kicsit. Meglásd, mindjárt jobban megbecsülnek.

Mari nem fogadott szót, de mégis ragadt valami rajta a tanácsból. A négy forint ötven krajcárból megtartott magának ötven krajcárt s ezen apró holmikat vásárolt. Később, összerakosgatta az ötven krajcárokat és a forintokon papucsot, szép harisnyát vett.

A tanácsosnének nem tetszett a dolog. Föl is akart mondani a leánynak. Így érvelt:

— Bizonyosan tetszeni akar valakinek, azért öltözködik ki. Ha megtetszik, akkor kedvese lesz. Nekem pedig tisztátalan leány nem kell. Kiverem a házamból.

A tanácsos ur a várakozó álláspontot hangoztatta, azt ajánlva, hogy amíg a leány randesen végzi a dolgát, nem kell bántani, nem szabad eikedetlennitni.

Mari pedig dolgozott tovább, nem változott meg a természete. A becsülete is hőféher maradt.

Hajnaltájban nagy öröme virradtak a tanácsosurék. Megjött a gyerek! Azaz, hogy nem is gyerek már, hiszen tul van az érettségén. A papa, a mama, meg Elza, a Laci ifiur szép testvérvénje boldogan ölegették a váratlan jövevényt.

A tanácsos ur, mintán átesett a viszontlátás formaságain, gyanakodva kérdezte:

— Mikor érkezett meg a vonat?
A fiu arcát lázas pir futotta át. Hebegve mondta:

— Most... azaz, hogy egy órával ezelőt... már mint éjfélikor.

— Most pedig hajnali négy óra van. Hol esatángoltál? Nem szégyelled, hogy mikor hosszú távollét után hazajössz, akkor előbb valami éjszakai kocsmában fejejtkezel.

A mama védte a fiut. Elza nem vett tudomást a jelenetről. Laci végre szóhoz jutott:

— Elkísérték a barátaim s addig noszogattak, kérleltek, míg fönmaradtam velük. Muszáj volt... A barátság kedvéért...

Ezzel el volt intézve a dolog. Laci elhelyezkedett otthon. finoman élt, egész nap cigarettázott, a városban mászkált és jobbra-balra udvarolt. Hogyne, hiszen idestova tizenkilenc esztendő.

Mari egy vasárnap délután kimenőt kért. A tanácsosné, méltányolva eddigi robotmunkáját, elengedte. Mari az ünneplő ruhájába öltözött, aztán felkereste a legjobb barátóját, An-

Héderváry gróf Bécsben.

A miniszterelnök audienciái. — Tisza István agitációs körútja.

Távirati tudósítás.

Arad, május 6.

A magyar miniszterelnök ma Bécsbe érkezett. Habár hivatalosan nem volt a királyi kihallgatás bejelentve, őfelsége magához kérte Héderváry grófot és a politikai helyzet legutóbbi változásairól tájékoztatta magát. Schönbrunnból a miniszterelnök a trónörökös palotájába hajtatott és kihallgatáson volt Ferenc Ferdinánd királyi hercegnél.

Tisza István gróf két napig tartó agitációs utra indult.

Figyelemre méltó beszédet mondott Mangra Vazul magyar-csékei választói előtt.

A politika eseményeiről a következő táviratok érkeztek:

A miniszterelnök Bécsben.

Bécsből jelentik: Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök ma reggel titkára, Bárczy István dr. kíséretében 7 órakor Bruckon át a személyvonattal ideérkezett. A miniszterelnök délelőtt 10 órakor rövid látogatást tett Bienerth osztrák miniszterelnöknél, azután Burián báró közös pénzügyminiszternél. A miniszterelnök audienciájának ideje még nincs megállapítva, a mennyiben a miniszterelnök nem kért audienciát, hanem csak jelentette őfelségének, hogy Bécsben van és a mennyiben kívánja, rendelkezésre áll. Őfelsége Schönbrunnban tartózkodik és nem lehetetlen, hogy a miniszterelnököt megánkihallgatásra hívja meg.

Ma délelőtt Bécsbe érkezett Serényi Béla gróf földmivelésügyi miniszter, vadászati kiállítás megnyitására.

Bécsből jelentik: A miniszterelnököt Budapestről a fia, ifj. Héderváry Károly gróf elkísérte Győrre, ahol az ötös számú huszárezredben önkéntesi évet szolgálja.

Bécsből jelentik: Khuen Héderváry Károly gróf miniszterelnök ma közölte a kabinetirodával, hogy Bécsbe érkezett és őfelsége rendelkezésre áll. Valószínű, hogy még a kora délutáni órákban a király audienciára rendeli.

A miniszterelnök délelőtt 10 órakor meglátogatta Bienerth osztrák miniszterelnököt és

aztán Hieronymi Károly kereskedelmi miniszterrel, a ki szintén Bécsbe érkezett, hosszabban tanácskozott.

Bécsből táviratozzák: Délelőtt tíz órakor Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök meglátogatta Bienerth báró miniszterelnököt és fél óra hosszat maradt nála, majd visszatért a Magyar Házba. Ott fogadta a Budapesti Tudósító munkatársát, akinek ama kérdésére, hogy mikor lesz a kihallgatás, ezt felelte a miniszterelnök:

— Nem kértem audienciát, de rendelkezésemre vagyok őfelségének. Még egyáltalán nem tudom, megyek-e kihallgatásra. Még látogatást teszek Burián báró közös pénzügyminiszternél és ha nem kapok meghívást audienciára, akkor délután visszautazom Budapestre.

Még megjegyezte a miniszterelnök, hogy a választások kiírásáról és az új országgyűlés egybehívásáról szóló királyi kéziratok hivatalos uton fognak leérkezni Budapestre és az erre vonatkozó közlemény a magyar hivatalos lap holnapi számában fog megjelenni.

A hírlapíró megkérdezte, hogy mikor utazik a király Budapestre.

— Őfelsége nem 9-én, mint eredetileg tervezve volt, hanem 10-én érkezik Budapestre. A közös minisztertanács végleges megállapítás szerint e hó 17-én fog összeülni.

Bécsből jelentik: A király déli 12 órakor fogadta a magyar miniszterelnököt. Khuen gróf délután öt órakor visszautazott Budapestre.

A Magyar Tudósító jelenti: Khuen-Héderváry miniszterelnök 12 órakor a Magyar Házból a Hofburgba ment, ahol először a kabinetirodában időzött. 12 órakor a király audiencián fogadta a miniszterelnököt, aki a választások kiírásáról tett jelentést.

A választások — amint a miniszterelnök a M. T. tudósítója előtt kijelentette — június 1—10. között lesznek.

A kihallgatás.

Bécsből jelentik: A miniszterelnök ma délelőtt 11 órakor kapta meg a telefonértesítést a kabinetirodából, hogy a király Schönbrunnban 12 órakor külön kihallgatáson fogadja. A miniszterelnök kihajtatott Schönbrunnba, ahol pont 12 órakor megjelent a király előtt. A kihallgatás egy óra hosszat tartott. A miniszterelnök a kihallgatás után a Magyar Házba

— De a szégyen, a szégyen! Mit mondanak majd odahaza?

— Nem mondanak semmit, mert nem tudnak róla semmit. Itt maradsz a városban, nem mész haza.

Anna kemény szavakkal mondta ezt, szinte parancsolóan. Nem is volt a leánynak ellenvetése.

Elza, a tanácsosok leánya, hirtelen beteg lett. Olyan beteg, hogy elutaztatták hazulról, jó messzire, külföldre. A tanácsos ur meg volt semmisülve. Kerülte az embereket, a fürkészt, éles pillantású szemeket. A tanácsosné együtt ment a leánynyal. Mielőtt elutazott, maga elé hivatta Mari-t.

— Azt hiszed, mondotta, hogy én semmit se tudok. Te becsúszol az éjszakai férgeket? Szedd össze a cókódokat és takardj innét. Még hogy az én házamat fogod megbecsülni... a leányom erkölcsét megméltatni... Pusztulj a szemem előtt, te hitvány!

Mari lesütötte a szemét. Nem volt egy szava sem. Aztán kiment a konyhába és sirt hosszan, keservesen.

Éjjel az utcán kódorgott, mint a kiverő kutya. És elgondolkozott a maga nyomoru során, meg a tanácsos urék erkölcsén...

visszatérve fogadta az újságírókat, akiknek ezeket mondta:

— Kihallgatásom egy óra hosszáig tartott. A kihallgatást nem kértem, mivel azonban őfelsége azt a kívánságát fejezte ki, hogy a helyzet legújabb alakulása felől tájékoztassam, ennél fogva jelentést tettem a helyzet legújabb fázisairól. A választás június 1. és 10. között fog végbemenni. Az erre vonatkozó belügyminiszteri körrendelet nem holnap, hanem vasárnap vagy hétfőn fog publikáltatni. Az országgyűlés június 21. én, tehát törvényes időben ül össze.

Ama kérdésre, hogy a délután mivel fogja eltölteni, a miniszterelnök így felelt:

— Őfelsége, Ferenc Ferdinánd főherceg azt a kívánságát fejezte ki, hogy kihallgatáson óhajt fogadni. Ennél fogva délután háromkor kihallgatáson jelenek meg nála. Azután meglátogatom Burián báró közös pénzügyminisztert. Délután öt órakor feltétlenül hazautazom.

Megkérdezték a miniszterelnököt, hogy mint a Belváros képviselőjelöltje, a jövő héten megtartja-e programbeszédjét.

— A választók kívánságára nem a jövő héten, hanem a rá következő hét valamelyik napján mondom el programbeszédemet. Megjegyzem, hogy holnap beszédet fogok mondani a VII. kerületi Márkus-párt lakomáján is. Az újságírók egyike felemlítette, hogy a miniszterelnöknek a Márkus-lakomán való megjelenése nagy izgalmat keltett a VII. kerületben, mire a miniszterelnök mosolyogva jegyezte meg:

— En sajnálatomat fejeztem ki Eötvös előtt, de Márkust felhívtam a jelöltség elfogadására már akkor, amikor Eötvösről még szó sem volt.

A miniszterelnök a trónörökösénél.

Bécsből jelentik: Ferenc Ferdinánd trónörökös ma délelőtt értesítette a miniszterelnököt, hogy délután kihallgatáson óhajtja fogadni. A miniszterelnök délután három órakor megjelent a trónörökös előtt, kit a magyarországi politikai helyzetről és a választási kilátásokról tájékoztatott. Ezzel kapcsolatban elterjedt a hír, hogy a trónörökös ugyanakkor, amikor a király Budapestre lesz, a fővárosba utazik. Ezt a hírt beavatott helyen megerősítik.

Serényi gróf Bécsben.

Serényi Béla gróf földmivelésügyi miniszter a miniszterelnökkel együtt tegnap délután Bécsbe utazott, hogy a magyar kormányt a nemzetközi vadászkiállítás holnapi megnyitásánál képviselje. A miniszter ma reggel előzetes szemlét tartott a kiállítás magyar osztályában, amelyet ő fog a királynak bemutatni.

Tisza körútja.

Tisza István gróf holnap Sárospatakra utazik ifj. Molnár Viktornak, az olaszszekai képviselőjelöltnek támogatására. Vasárnap Sátoraljaújhelyre megy, ahol részt vesz a kerület munkapárti jelöltjének, Kazy államtitkárnak programbeszédjén. Pünkösd vasárnapján Nagyszalontára megy, onnan, Tisza Kálmán gróf támogatására, akivel körutat is tesz a kerületben. Még e hónapban Basztercebányára megy, ahol Serényi Béla gróf mellett mond beszédet.

Mangra Vazul a kormány mellett.

Mangra Vazul püspöki helynök ma tartotta programbeszédét Magyarországon. Kijelentette többek között, hogy ő a békét jött hirdetni és nem egyéni, hanem magasabb szempotokból fogadta el a jelöltséget. Kijelentette, hogy ő jó honpolgár, az osztályon magyar nemzet fia. Tiltakozik az ellen a ráfogás ellen, mintha ő elszakadt volna a nemzetségtől és renegát lett volna. Román nemzeti jellegének

nát, aki ugyanarról a tanyáról került ide. Anna éppen a bálba készülődött. Amint meglátta Mari-t, az élénken piros arcát, kissé bágyadt fénytű szemeit, megkérdezte:

— Mari, mondd, nem vagy beteg? Talán a hideg lel?

— Nem engem!

— De mégis!... Azelőtt nem voltál te ilyen.

— Milyen?

— Ilyen különös.

— Ne faggass már. Inkább elmondom a dolgot, úgy, ahogyan van.

Anna szomorúan lecsüggesztette a fejét.

— Mindnyájunknak ez a sorsa...

— Mindnyájunknak — mondta utána szinte öntudatlanul, gépiesen Mari.

— Hát most mit fogsz tenni?

— Azért jöttem el hozzád.

— Ha megszületik, majd gondoskodnak róla a vörös házban.

Mari riadtan kérdezte:

— Miféle vörös házban?

— Hát a lelencházban, a vörös téglás házban. A tanácsos ur fog fizetni. Muszáj neki fizetni.

— De a becsület! — fakadt sírva Mari. Az oda van, oda egészen.

— No, ne, te csacsi! Kapsz azért még férjet.

egyéb sajtóságától semmi se feszthetja meg. A Khuen-kormány békét akar és ezért az ország minden fiának kezét kell fogni vele. A kormány programja nem sérti a nemzetiségek jogos érdekeit. Erre vezethető vissza, hogy a nemzetiségek nem csatlakoztak azokhoz, akik a parlamentben bizalmatlanságot szavaztak a kormánynak. A nemzetiségi kérdést nézete szerint csak kölcsönös bizalommal lehet megoldani. A nemzetiségek második nagy bal-lépése az volt, hogy a nagyszebeni gyűlésen elhatározták az 1881-iki program feontartását, mely még Erdély autonómiájának visszaszerzéséről szól, oly közjogi kérdésről, amelyet már végleg elintézt a nemzet. Nem szabad eltérni, hogy a nemzetiségek elnyomottaknak és lenézettnek érezzék magukat. A román nemzetiségnek nem szabad megmaradnia tranzigens állás-pontja mellett. Az általános választói jogot demokratikus szellemben kell megalkotni.

Áradások Aradmegyében.

Kiöntött hegyi patakok. — Megakadt a vasuti forgalom. — A Maros rombolása.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 6.

A napok óta szüntelenül tartó eső-zés az egész vármegye területén annyira megduzzasztotta a hegyi patakokat, hogy több községet az árvíz-veszedelem fenyeget. Több községből már arról értesülünk, hogy az árvíz nagy területeken elöntötte a földeket, sőt egy helyen — Borosjenő és Csermő községek között — a vasuti töltést és országutat is elárasztotta a víz. A veszélyeztetett községekben természetesen lázas sietséggel készülnek a szükséges óvintézkedések megtételére és érthető figyelemmel kísérik az áradás minden mozzanatát.

A megduzzadt patakok persze a Maros vizállását is nagyon megnövesztették és ennek következtében tegnap szerencsétlenség is történt.

A vizáradásokról szóló tudósításaink a következők:

Árvíz a megyében.

Csermőről telefonálják: Az esőzésektől megáradt Pét patak ma délelőtt Csermő és Borosjenő községek között kiöntött és elárasztotta a vasuti töltést és az országutat, úgy hogy a forgalmat be kellett szüntetni. A sineket három kilométer hosszúságban felszakította a víz. A vasutközlekedést eleinte úgy bonyolították le, hogy az utasokat motorokon szállították tovább, de a délelőtt 10 órai vonatnál már ez se volt lehetséges, mert a pályatest annyira megrongálódott, hogy a motort se bírta el.

A vasuti töltést Csermő községtől a második számu őrházig, mintegy három kilométernyi területen elöntötte a vízár. Az országúton is egy méter magasan áll a víz, úgy, hogy a közlekedés teljesen lehetetlen.

A víz már Csermő község alatt zuhog és felő, hogy a házakba is be fog hatolni. A község határában oly magas a vizállás, hogy 1879. óta nem volt ilyen nagy áradás.

Seprősről jelentik: Csermő község lakosai a Csermő és Seprős községek között levő töltést átvágták úgy, hogy a víz a Czárán Márton birtokára tévedt. A birtokon a víz másfél méter magasságban áll. A seprősi jegyző azonnal jelentést tett a töltés átvágásáról. A főszolgabíró utasította a községet, hogy az átvágott gátat ismét tömjék be. A gát helyreállításán délutántól kezdve harminc ember dolgozik.

Elöntötte a víz a Lujza-majort is és a házakba is behatolt.

Somoskesz község határában az ár egész juhnyáját elsodort.

Borosjenő községben ezidő szerint még nincs közvetlen veszély. A víz különben apadóban van.

Barakony községben a hegyi patakok néhány hold földet elöntöttek. A községet ezidő szerint nem fenyegeti veszély.

Apáti községből azt jelentik, hogy az árvíz még nem ért a községig. Mindössze néhány legelő áll víz alatt a község határában. A Kőrösnek igen magas a vizállása, úgy, hogy ha az esőzés még tovább tart, könnyen kiléphet a medréből.

A Maros áradása Aradon.

— Elsodort uszoda. —

A Maros folyó áradása következtében az Aradon átvonuló tutajok tegnap délelőtt komoly veszedelem elé állították az arad-ujaradi hid szerelő állványait és tetemes kárt okoztak a Neptun uszoda részvénytársaságnak.

Tizenegy tutajon szállítottak tűzifát Zám-ból részben Makóra, részben Szegedre. Szegedre a Winkler Testvérek részére, Makóra pedig a Pataki-cégnek volt a küldemény címezve. Heizler Benjámin tutajozási vállalkozó alkalmazottai Zám-ból Aradig szerencsésen elhozták a rakományt és Vid Trandafir tutajvezető utasítására az aradi határban a négyfartályos talpakat szétoldották kétnegyedes vonatokká. A vizáradás következtében is, de mert az új hid szerelő állványának a jobb parthoz közel eső részén van a tizenöt méter széles áteresztő, a téglagyártól kezdve már a jobbparti kedvező folyósodrot akarják elérni a tutajosok.

Az a tutaj, melyen Vid vezető állott a kormányánál, került legelőseinek a Salacz-park északi oldalán kezdődő folyókanyarulatba, ahol a víz árja elkapta. Vid közvetlen a Neptun uszoda mögött ki tudta csapni a tutajt a folyó közepe tájára, de ott az ár újból elkapta és megforgatta, majd az uszoda közepe táján oda vágta a fürdő épülethez, melynek tartó pontonját betörték a hatalmas fenyőszálak. A ponton egy pillanat alatt megtelt vízzel és süllyedni kezdett. Az első és hátsó rész ennek következtében megfeszült, recsegés és ropogás közben az egész épület meghajolt. Az egyik főlánc, amely az uszodát tartotta, az irtózatosszerű nyomás következtében kiszakította a földből a tartó cölöpöt és az uszoda uszott lefelé, amíg a többi biztonsági láncok engedték. Mintegy husz méterrel lejjebb aztán újra megállapodott.

Az uszoda megsérülésénél azonban nagyobb veszedelem fenyegetett az új hid építő állványainál. Az ideiglenes szerelő hid pilótái csak annyira vannak megerősítve a vízben, hogy a folyóvíz nyomását bírják el és ha a lefelé tartó tutajok teljes erővel érik és felborítják, akkor a nagy összeget képviselő vasszerkezet részek mind a vízbe hullanak és elvesznek. A pilóták ellentálltak a feltartóztathatlanul közelgő tutaj-rohamnak. Mind a tizenegy kötél fenyőszál, körülbelül százhusz hatalmas gerenda nekivágódott a hidpilótáknak, elrekesztették az átjárót, erősen megingatták az állványokat. A folyón egész szélességében eltorlaszolt hidállvány kibirta a hatalmas lökést és ez bizonyosság a mellett, hogy a hidszerelést végző Weitzer János vágongyár szolidan és szilárdan építette a szerelő állványokat.

Az összetört tutajoknál a tutajosok a hidpilótákra felkapaszkodva menekültek meg és emberéletben nem esett kár.

A folyóparton igen sok bámulója volt a különös látványosságnak, akik azonban segít-

seget nem nyújthattak. Tizenegy óra után megjelent Sárkot Domokos főkapitány, Virágh Lajos főmérnök és intézkedtek, hogy az uszodát kellőleg megerősítsék. Jellemző, hogy az uszodát ért bajról a részvénytársaság vezetősége csak délután hat óra tájban értesült és ekkor tette meg az első intézkedéseket ahhoz, hogy az uszoda megmentésével elhárítsa a belátható veszedelmet az épülő hid felől is.

A vaggongyár műszaki igazgatója, Müller Gyula a kapott értesítés után rögtön megjelent a helyszínén és személyesen intézkedett, hogy úgy a gyár alkalmazottai, mint a katonai hatóság részéről készségesen rendelkezésre bocsátott utász-szakasz már délután egy órakor megkezdte a szálák eltakarítását.

A rendőrség táviratilag intézkedett, hogy a Maroson Zám-tól kezdve Aradig a tutajozás beállították és ezáltal sikerült is több indulásra elkészült tutajt a veszedelemtől megmenteni.

A Neptun-fürdő tulajdonosai kértére este fél hétkor Varjassy Lajos polgármester felkereste Hausser Alajos őrnagyot, az aradi honvéd-zászlóalj parancsnokát és az uszoda megmentésére katonai erőt kért. Hausser őrnagy a legnagyobb szolgálatkészséggel bocsátott rendelkezésre százhuszfőnyi csapatot és Benedicty Imre százados parancsnoksága alatt kivonult egy munkás század. Sárkot főkapitány, Virágh főmérnök, Tabakovits Emil építész azonban úgy találták, hogy az estszürkületben az életveszélyes vízi munkához, az uszoda szétszedéséhez és leszereléséhez hozzá kezdeni nem lenne tanácsos és ezért arra kérték a helyszínén megjelent Hausser őrnagyot, hogy a katonaság ma reggel jelenjék meg a segítségre. A honvéd-csapat bevonult laktanyájába.

A fürdő-épületet tartó láncok azonban a víznyomásnak nem tudtak ellentállani. Este tíz órakor az uszoda hátsó része iszonyatos robajjal elszakadt, elvált az épülettől és lefelé uszva a vizen a hidnak tartott. Még idejekorán észrevették a bajt és kikötötték a hidat feldöntéssel fenyegető faalkotmányt. Ma reggel ácsok szét-szedték a fürdőt és honvédek segítségével a partra hordták. Zubor Andor, a részvénytársaság igazgatója feljelentést tett a rendőrségen a tutajosok ellen ingó vagyon rongálásának vétsége miatt.

Az uszoda megkárosodása elkerülhető lett volna, szakértői véleménye szerint, ha az épületet nem a folyam kanyarulatban helyezik el, hanem mint a folyammérnökség óhajtotta, vagy a folyó tulsó partjára, ahova a jövőben úgy is kerülni fog, vagy pedig a törvényszéki épület előtt elterülő folyórészen állítják fel. Ott, ahol most volt, nemcsak az uszoda volt katasztrófának kitéve, hanem a hidat is veszélyeztette.

Ránk Rezső miniszteri osztálytanácsos-főmérnök, a folyammérnökség vezetője munkatársunk előtt ma úgy nyilatkozott, hogy a bal-esetnek főleg a fakeskedők az okai. Szabály szerint ugyanis minden talpon négy embernek kellene lennie, de még ilyen vizáradások alkalmával sincs rajtuk több, mint két ember. Ezek pedig nem tudják a talpakat eléggé kormányozni. Az uszodát is a folyón való kólkedés szempontjából helyesebb lett volna a másik parton elhelyezni, ami azonban több ok miatt nem lehetséges.

A vízmagasság tegnap este 222 centiméter volt, reggelre 246 centiméterre emelkedett, azóta folytonosan apad. Valószínű azonban, hogy hamarosan ismét áradni fog.

Carthago pusztulása.

Nagy földrengés Közép-Amerikában — Hetezer ember pusztulása.

Távirati tudósítás.

Arad, május 6.

Méreteiben kisebb, de hatásában éppen olyan szörnyű földrengés híre érkezik Carthagoból, Közép-Amerikából. Egy virágzó, gazdag, szép várost döntött össze az elemek haragja, százezrekre a sebesültek száma. Megszűnt a társadalmi rend, a börtönök felnyitak és az utca kloákája, felhasználva az alkalmat, rabol és pusztít. Egész Amerikában nagy az izgalom és lehangoltság.

A földrengésről a következő távirataink számolnak be:

Newyorkból jelentik: San-Juan del Surból érkezett távirat szerint Carthago (Cascaria) földrengés következtében elpusztult. Ötszáz ember az életét vesztette.

Newyorkból jelentik: Bővebb részletek a carthagoi földrengésről csak gyéren érkeznek, mert Carthago és San-José között a táviródrótok el vannak szakítva és a carthagoi táviró hivatalnokok elpusztultak. A katasztrófa által sújtott városban százával hevernek a sebesültek. San-Josében is több épület megromlott. De emberéletben nem történt kár.

Carthago Costa Rica köztársaságnak egyik nagyobb városa. A legrégebbi spanyol-amerikai városok egyike; már 1522-ben fennállott. Mostanában körülbelül 30.000 lakosa volt. 1823-ban egy ízben volt már földrengés itt, amikor az egész város elpusztult és újra épült.

Newyorkból jelentik: A Newyork Herald jelentése és a washingtoni követséghez érkezett híradások szerint a Carthagoi földrengés következtében körülbelül hétézer ember meghalt, megsebesült, vagy vált földönfutóvá. Carthago fele elpusztult. A börtönből kiszabadult rabok fosztogatnak. Egész Közép-Amerikában óriási a rémület, bár a földlökések megszűntek.

VÁROS ÉS MEGYE

Kisajátítási engedély. A kereskedelemügyi miniszter értesítette a várost, hogy a Dobó utca megnyitásához szükséges Szelle Józsefné tulajdonát alkotó telekre megadja a kisajátítási jogot.

Ezzel az ügygyel kapcsolatosan a következő sorokat vettük:

A miniszter ezen határozata után most már jogos a Dobó- és Verbőczy-utca, valamint a szomszédos utca érdekeltisének az az óhaj-tása, hogy a két új utca feltöltésék, csatornázással, megfelelő burkolattal látsassék el s hogy annak fejlődését mindazokkal az eszközökkel segítsék, amelyek ehhez szükségesek. Helytelen a városnak az a politikája, a mely előbb be akarja zárni, hogy az új utcák beépüljenek s csak akkor akar kövesset és egyebeket adni. Ha olyan forgalmas, a fővonalba kapcsolódó helyen, mint a minőrti itt van szó, a város utcát nyit, akkor előbb maga rendezze be, ekkor sokkal gyorsabban, elevenebben fog ez zámpülni, beépülni. A kisajátítás jóváhagyása, jharítja az utolsó okot is, a melylyel a két utca rendezését halogatni lehetett; a tanács bizonyára a városfejlesztés első tennődi közé fogja sorozni ezt az ügyet. Tisztelettel: Egy polgár.

Konyhakertészet a veszthelyi tálkén. A város már évek óta kér ismételt államsegélyt a földmívelésügyi minisztertől a bolgár-rendszerű kertészet meghonosítására. A miniszter az e célra kijelölt területeket eddig mindig alkalmatlanoknak találta. Az aradi kulturmérnöki

bivatal ma ártírt a tanácshoz és tudatja vele, hogy a veszthelyi területéből kihalásitandó 30—50 holden hajlandó lenne a miniszter bolgárkertészet létesítését támogatni, mert azt a területet, minthogy a Maroshoz közel fekszik, alkalmasnak találja. A miniszter elkészítetté a saját költségén az öntöző készüléket, adna vetőmagot és bolgár kertészt. A gazdasági szék legközelebbi ülésén tárgyalja a miniszter ajánlatát. Minthogy azonban a veszthelyi földet parcellázva bérbe akarja adni a tanács, valószínűleg nem fog a város reflektálni a miniszter ajánlatára.

Aradi postások Tisza István táborában.

A III. kerületi munkapárt értekezlete.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 6.

Az aradi nemzeti munkapárt harmadik kerületi választmánya ma este a Riszterer féle vendéglőben tartott értekezletet. Az értekezleten a harmadik kerületnek minden számottevő polgára jelen volt, s megjelent a munkapárt központi vezetősége is. Az értekezlet a legelőkebb hangulatban folyt le, egymást érték a tartalmas és lelkesítő felszólalások, amelyeknek legtöbbször egy tényben csúcsosodott ki: abban a feltétlen hitben, hogy a becsületes munkának, az igaz lelkesedésnek diadalt kell aratni, s a munkapárt nagynevű jelöltjének, Tisza István grófnak győzedelmeskednie, impozánsan győznie kell. A békés társaságot kívülről jövő durva támadás érte. A páratlanul brutális és felháborító incidensről lapunk más helyén tudósítunk. Általános örömet keltett az a körülmény, hogy a postások, úgy az altisztek, mint a postatisztek zöme, szinte kivétel nélkül megjelentek az értekezleten, dokumentálva azt az erős akaratot, amelylyel Tisza István zászlója mellett hűségesen kitartanak.

(Elnöki köszöntés.)

Az értekezletet, amely társasvárosával volt egybekötve, Ring Béla dr. kerületi társelnök nyitotta meg s örömet fejezte ki afölött, hogy a választók ily nagy számban jelentek meg. Ez a tömeges megjelenés — ugymond — valamint az, hogy pártunk napról-napra szaporodik, bizonyítja annak, hogy programunk a nép érzelmeiből fakad. Mi oly férfival indulunk a küzdelembe, aki ennek a programnak legigazabb, legbeesületesebb képviselője. (Eljenzés.) Ha mi aradiak jelöltünknek, Tisza István grófnak (Eljenzés) lelkes s hazafias munkájából fogunk példát venni, akkor mi azt a zászlót, amelyre az ő neve van felírva, győzelemre fogjuk juttatni. Ez a győzelem csak a mi dicsőségünkre fog szolgálni. A mi szeretett jelöltünk sokáig éljen. (Hosszas éljenzés.)

(A III. kerület meghódítása.)

Parecz Béla dr. volt a következő szónok, aki így szólott:

— Örömmel látom azt, hogy együtt lehetünk azokkal, akikhez hozzávoaz a szívünk is. Amikor a III. kerületi választási szervezkedést megkezdjük, azzal a tudattal mentem ebbe a küzdelembe, hogy nagyon nehéz harcunk lesz, mert hisz általánosan tudott dolog volt az, hogy a 48-asoknak a legerősebb fészke volt ez a kerület. Most, hogy immár e kerületben a második értekezletet tartjuk, mondhatom, hogy csalódtam. Mi Tisza István elveit hirdettük, s önök oly tömegben jöttek zászlónk alá, hogy büszke örömmel mondjuk immár: nekünk csak győzni lehet. Ugy vélem, eltalálom, hogy tulajdonképpen mit is akarunk mi. Mi a családunk, a város, az ország boldogságát akarjuk előbbre vinni. Ennek a célnak elérésére két út áll előttünk, az egyik a 48-asoké, amely azt mondja, hogy fesszességük azokat a kérdéseket, amelyek a király és nemzet közé éket vernek, a másik pedig, dolgozzunk, munkálkodjunk, haladjunk előre, s akkor mindent elérhetünk. Ha a két út között kell választanunk, hiszem, hogy a polgárság nem fog habozni. Azt az utat fogja választani, amelyet Tisza István gróf mutatott meg. (Ugy van. Helyeslés, éljenzés.) Azok az urak, akik a 48-as idiólokért küzdöttek, nem a népet, de a maguk érdekében tettek. Az a harc, amely évek óta folyt,

azt eredményezte, hogy nem a legjobbak kerültek uralomra, hanem azok, akik a legjobban kiabáltak. Az a négy év, amely most mulott el, nem a dolgozó emberek, de a svihákok korszaka volt. (Ugy van.) Arra kell tehát törekednünk, hogy a legjobbak, az igazak, a becsületesek kerüljenek kormányra. Ettől függ az ország sorsa. Magyarország ujászületése a cél, s ez olyan, amelyért érdemes lelkesedni, s előremenni fölemelt fővel, magasra emelt zászlóval. Nemcsak a függetlenségiékné, de nekünk is vannak jelszavaink. A mi jelszavaink a tartalmasabbak, a realisabbak, ezek lelkesítenek bennünket a nagy küzdelemre, amelynek nem lehet más eredménye, mint Tisza István győzelme. (Ugy van.)

Amit itt látok, abból azt a meggyőződést merítem, hogy nemcsak győzni, de impozánsan fogunk győzni. Erre a diadalmas győzelemre írtam poharam. (Hosszantató viharos éljenzés.)

(Közéleti tisztaság.)

Varjassy Lajos dr. szólalt fel ezután:

— Ha vizsgálat tárgyává tesszük az utolsó évek politikai és közéleti viszonyait, egy megdöbbentő jelenségragadja meg a figyelmünket. A közéleti tevékenység tisztaságáról való fogalom egy kissé meglazult. Kezdetben felháborította az embereket, hogy magas állásba jutott férfiak hatalmukkal visszaéltek, később azonban annyira általános lett ez, hogy napirendre tértek e fölött s mindinkább meggyőződött az a vélemény, hogy a puritánság nem érdem, de korlátoltság. Ennek a fő oka az volt, hogy a politika főirányítását oly emberek vették kezükbe, akik nem az állami, de saját érdekeiket helyezték előtérbe. Hogy a viszonyok ennyire elfajultak, annak két oka van. Az egyik, hogy a dolgozó polgárság teljesen visszahúzódott a közélet teréről, a másik pedig, hogy a polgárság vallain emelkedett néhány férfi a magas polara, s mikor oda jutottak, akkor éppen ezek érdekei ellen cselekedtek. Az elzárkózottak belátták, hogy a legveszedelmesebb demagógiának vetették oda az országot. Most azon igyekezzünk, hogy múltó embereket helyezzünk a magas állásokba s hogy Aradon nagyobb hullámokat vetett ez a mozgalom, annak oka, hogy egy oly férfit nyertünk meg, akinek tisztessége közmondásos, s ez a férfiu Tisza István gróf. (Eljenzés)

Azt mondják, hogy Tisza reakció. Igen, konzervatíven ragaszkodik meggyőződéséhez, még akkor is, ha pillanatra népszerűtlenné válnék is, mert csak olyat ígér, amit meg is tarthat és meg is tart.

A mi tömörülésünknek a választások után sem szabad megszűnni, együtt kell maradnunk és ha nem is Tisza Istvánok, de a törvényhatósági bizottságba csak oly emberek juthatnak be, akiknek közéleti tisztasága minden kritikán felül áll. (Hosszas éljenzés.)

Joó Béla volt a következő szónok, a ki a postasságot üdvözölte abból az alkalomból, hogy a munkapárthoz csatlakozott.

Tedeschi Viktor emelkedett szólásra ezután s bár IV. kerületi polgár, szívből kívánja, hogy a III. kerület levettöztesse falusi jellegét s városiasáá fejlődjék. Van egy férfiu a kerületben, aki e cél érdekében törekvően buzgalommal munkálkodik s ez a férfiu Figus Albert. (Eljenzés.) Eneli poharát Tisza Istvánra, de Figus Albertre is.

Majd Radányi Károly szólalt fel, aki a következőket mondta:

— A függetlenségiékné elfogyott a regiméntjük, el, mert önök érdekeik előrevitelével foglalatostkodtak. Az ország válságba jutott. Egy férfiu volt, aki a tönk széléről rántotta vissza az országot, aki a kisemberek érdekeinek istápolója volt mindig. E férfiu Tisza István gróf, az ő zászlója alá kell sorakoznunk s a zászlót diadalra kell vinnünk. Ugy legyen. (Eljenzés.)

Figus Albert volt a következő szónok:

(Vezérek és pártok.)

— Sajátságos, hogy akad a törvényhatóságnak egy tagja, aki egy oly igénytelen emberről, milyet én vagyok, megemlékezett. Most csak annak tulajdonítom, hogy ritkán akad ember, aki e kerület érdekeiért munkálkodik. Most nem a városi, de a nagy politikával akarek foglalkozni. A mai kor elűt a régiak.

151. Mert más volt az a függetlenségi párt, a mely bátran szembeszállt a kormányokkal. A mai függetlenségi árnyalatok jellemző sajátosságai a megbízhatatlanság, s a nem-egyenesség. A következetlenség mindjárt a születésnél kezdődött, akkor egy elérhetetlen terminus miatt történt a szakadás, s odavetettek mindent, amit mint többségi párt szereztek. A választási harcban sulba dobták az önálló bankot, s elővették az általános választójogot. Nemesak a pártok, de az emberek is következetlenek; pl. Barabás Béla, aki a Kossuth párt alelnöke, azé a Kossuth-párté, amely az általános választójogot ellenzi, s Barabás még a szocialistáknál is radikálisabb ebben a kérdésben. Vagy azonosítja magát a párttal, vagy pedig ki kell lépnie a Kossuth-pártból.

Nem értem a munkásokat, akik szembeállnak a munkapárttal, holott az az általános választójog alapján áll.

A vezérekben van a hiba, akik a tömeget nem vezetik, de félvezetik. Hiszem, hogy végre meg fogják érteni a komoly munkát, s azt a férfit, aki az országot a közös megértéshez akarja vezetni, Tisza István grófot diadalra segítik. (Éljenzés.)

(Az iparosokhoz.)

Reinhart Gyula beszélt ezután s érdekes, jellemző intimitásokat mondott el a nemzet vezéreiről, akik a szabadkai iparos-kongresszuson az iparosságot a maguk részére akarták megnyerni, s tetteikben épen az iparosságot bujtották a legjobban. Lelkes munkára szólítja fel a jelenlevőket, hogy minden erővel jelölt-jük, Tisza István győzelmén munkálkodjanak. (Hosszas éljenzés.)

Ezután még Kiss Ferenc, Czernóczy Mihály szólaltak fel, s mindketten arra kérték a polgárokat, hogy a munkapárt zászlaját, amelyen olyan nagy név van felírva, diadalra vigyék.

A lelkes hangulatot megzavaró ellenzéki inzultus után a társaság csakhamar szétoszlott.

SPORT.

+ Aradi tanulók sport-győzelme Budapesten. Május 5-én folyt le a budapesti lágymányosi sport-telepen az országos ifjúsági atlétikai viadal. A vidék és a főváros legjobb erői voltak képviselve. Aradról az állami tanítóképző indult öt növendékkel és fényes győzelemmel hozott újból dicsőséget városunk amugy is jónévű sportéletének. A hideg metsző szél dacára a zsufolásig megtelt tribün közönsége minduntalan lelkesen megéljenzte az eredmény kihirdető harsogó „győztes Arad!” szavát. A súly, diszkosz és gerelyvetésben a tanítóképző nagy fölénnyel győzött úgy, hogy első és második helyre került Arad és csak a harmadik helyre Budapest. A két nyertes Gregus Pál (I.) és Magyar Miklós (II.) A futásban erős ellenfélre talált az aradi Dobó — Andrus személyében. A győzelem nagyon kétségesnek látszott Andrusra nézve, mert Dobó István a pálya háromnegyed részéig vezetett, — akkor azonban Dobó egy pillanatig visszanezett és ez a késés hozta be Andrust első helyre és csak azután jöhetett be az aradi futó. A futásban indultak Walthier György és Súlyom János tanítónövendékek. A kis csapat hét ízben került ki győztesnek. Háromszor első helyen, kétszer másodikként és két ízben harmadikként. A győztes csapatot lelkes ovációkban részesítette a közönség.

AZ ARADI KOZLÖNY TELEFONSZÁMAI:

Szerkesztőség — — — — 357

Kiadóhivatal és hirdetés osztály — 151

A karánsebesi román püspök Aradon.

Beszélgetés Cristea Mironnal.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 6.

Ritkán foglalta el valamely egyházfő olyan érdekes körülmények között a püspöki széket, mint a karánsebesi görög keleti román egyházmegye új teje, Cristea E. Miron dr. Tudvalevő, hogy a mióta az egyházmegye volt püspöke meghalt, a püspöki székre két ízben is tartottak választást anélkül, hogy a megválasztott püspök megerősítést nyert volna. Amikor a zsinat harmadszor is megtartotta a választást, közbe esett a kormányváltozás, s az új kormány a harmadik zsinat által megválasztott püspököt, Cristea Miron megerősítésre ajánlotta, s ez meg is történt.

Cristea, akit Nagyszebenben nagy ünnepség között szenteltek föl püspökké, ma Aradra jött, ahol Papp I. János aradi görög keleti román püspök vendége. Az Aradi Közlöny egy munkatársa fölkereste az új püspököt, aki rendkívül érdekes nyilatkozatot tett egyházmegyéje ügyeiről s a nemzetiségi politikát érintő legfrissebb eseményekről.

A beszélgetés a következőképpen folyt le:

— Volna kegyes programját általánosságban ismertetni.

— Aki a karánsebesi egyházi viszonyokat ismeri, kezdte a püspök, az tudja, hogy ott nagy zavarok vannak. Két párt áll szemben, amelynek vezetői késhegyre menő harcot folytatnak egymással. Az én főhivatásom: a béke. Meg kell szüntetnem az ellentéteket és békét kell teremteni, mert csak a béke képes szociális klímát létrehozni és az egyházi viszonyokat a normális fejlődés útjára terelni. Ez lesz az én legelső lépésem és nagy reményem van arra, hogy sikerülni is fog, annyival is inkább, mert ebben a pontban azok is mellettem vannak, akik a választásnál ellenem szavaztak Burdia pártjára. Azonkívül a fegyelem is nagyon meglazult az egyházmegyeben. Ezt minden tekintetben szigorítani fogom. A lelkészek elhanyagolják hivatásukat; egyéb dolgokkal foglalkoznak, földmíveléssel stb. Nos, ezt nem fogom tűrni. Ordo est anima rerum. Aki nem szereti a rendet, nem maradhat a helyén.

— Volna kegyes megmondani méltóságos uram, mi akadályozta megválasztásának királyi megerősítését? — kérdezte munkatársunk.

— Nem volt kérem ott semmi akadály. Amit a hírlapok erről irtak, abból egy szó se igaz. A késlekedés oka az volt, hogy Zichy Jánosról már hónapokkal ezelőtt tudták, hogy vállalkozni fog a kultuszminiszerségre, csak az alkotmánypárt feloszlását várja. Csak akkor nyilatkozhatott, hogy elfoglalja a miniszteri széket. Már Székely miniszter megfogalmazta a választásomat megerősítő felterjesztést, azonban minthogy ő csak ideiglenesen vezette a kultusztárcát, ilyen fon-

tos dologban inkább megvárták Zichyt és ő terjesztette aztán fel a dolgot. Zichy igen előzékenyen viselkedett velem szemben.

— Mi az oka annak, hogy az előbbi megválasztott püspököket nem erősítette meg a király?

— Kérem, roppant kényes dolog ez. A legkényesebb pontja a mi dolgainknak. Mert majdnem negyven év óta nagyvonalúan bántunk velünk a kormányok. A mostani kormány kezdi belátni, hogy hibáztak. Bizony nagyon sok jogos panaszunkat hagyták orvoslás nélkül. Nagyon természetes, hogy ennek következtében az emberek kezdtek elégedetlenkedni és elkecseregni. Eleinte a püspökök beleavatkoztak a politikába, de mikor aztán látták, hogy a kormányoktól nem nyerhetnek semmit, visszavonultak. És ezt helyesen is tették, mert különben elvesztették volna egész tekintélyüket. A népnek sok a baja, folyton követel valamit és ha látja, hogy a főpap se tud semmit se kivinni, hát elfordul tőle. A főpap egész súlyát, tekintélyét elveszíti. Ez nemcsak a püspököknek válik hátrányára, hanem az egész román egyháznak.

— Mit gondol méltóságos uram, hatástalan marad-e Tisza felhívása?

— Nagyon bajos dolog ebbe az ügybe beleavatkozni — felelt a püspök. — Amennyire én a viszonyokat ismerem, tudom, hogy Burdiának nagy befolyása volt az előbbi miniszterium tagjaira, különösen a kultuszminiszterre. Andrásyval és Apponyival baráti viszonyban állott. Azok pedig, akiket előttem megválasztottak, ellenséges lábon álltak Burdiával. A kultuszminiszterium különben évekkel ezelőtt rendtelenségeket fedezett fel a karánsebesi egyházmegyében és azt állították, hogy ezeket Badescu dr. okozta, akit aztán nem erősítettek meg. En különben csak hallomásból tudom ezeket a dolgokat.

— Bizonyára méltóztatik ismerni, Tisza István gróf felhívását a román püspökökhöz, hogy ezek álljanak a nép élére és az agitátorokkal szemben a helyes megértés útjára vezessék. Mi a véleménye erről?

— Addig nem lesz hatása, amíg a kormány nem ígér és nem ad nekünk valamit. Ha például azt mondja majd a kormány: „Részesíteni fogom önöket minden állami segítségben épügy mint a reformátusokat” akkor majd meglátjuk. Mert bizony nagyon rászorultunk a segítségre. Van például nálunk Karánsebesen egy szeminárium, amelyet én egészségi szempontból azonnal bezáratnék, mihelyt újat építhetnénk. 300 fiatalember egészségéről van szó, de hiába, szegények vagyunk, nem tudunk újat építeni.

— Látnak-e a mostani kormány részéről oly törekvést, amely az előbbi viszonyokat megváltoztatni igyekszik?

— A legtapintatosabban jártak el velünk szemben. Már az én megerősítésem oly dolog, amely mutatja, hogy tiszteletben akarják tartani az egyház autonómiáját. Más tekintetben is nagy reményünk van, hogy egészen el akarják simítani az ellentéteket. Tudom, hogy meg van a jó-

akarát. De az nem elég. Tényekkel kell bizonyítani a jóakaratot. Alkalmam volt a kormány tagjaival, a miniszterelnökkel, Lukácsossal, Zichyvel beszélni és a legszebb ígéreteket kaptam tőlük, hogy igazságosan fognak eljárni velünk szemben.

— Politikailag fog-e ténykedni méltóságos uram?

Kezdetben nem igen. Nem akarom kitenni magamat surlódásoknak. Oly sok a tennivaló egyházi és kulturális téren, hogy egész tevékenységemet igénybe fogja venni.

— Mi a véleménye Mangra Vazul állásfoglalását illetően?

— Lehet, hogy jó az intenciója, de az bizonyos, hogy nincsen konzekvencia a viselkedésében.

Leánycsábító prépost.

Fivérek boszuja. — Utcán inzultált főpap.

Távirati tudósítás.

Arad, május 6.

Példátlanul súlyos és véres botránynak volt ma délután színhelye Budapest egyik legelőkelőbb sétálóhelye, a Kossuth Lajos-utca melletti Ferenciek-tere. Két uriember, egy honvédfőhadnagy és egy ügyvéd közrefogtak egy halálsápadt, remegő fekete reverendás alakot és ütlegekkel halmozták el. Szentiványi Károlyt, a rátóti prépostot az országos katolikus világ egyik vezető alakját, fényes nappal végig verte a nyílt utcán két elkéseredett fivér, mert a pap elcsábította nővérüket, egy előkelő urileányt és mikor a szerencsétlen teremtes hozzá menekült, kidobta az utcára.

A kinos és fővárosszerte nagy felháborodást keltő botránnyról a következőkben számolunk be:

Szentiványi Károly rátóti prépost, az Országos Katolikus Szövetség igazgatója ma délután fél háromkor lejött a katolikus szövetség irodájából, mely a Ferencendiek bazárában van. Alig ért le az utcára, két férfi tartott sietve feléje. Egy honvédfőhadnagy és egy civilruhába öltözött ur. A prépost elsápadt látukra és vissza akart fordulni, de már késő volt.

— Pimasz, gazember, alávaló fráter! — kiáltották felé és a főhadnagy a kezében levő bambuszbottal háromszor az arcába vágott a papnak.

Szentiványi ajkát előntötte a vér és menekülni próbált. A két fiatalember azonban utána ugrott és záporként hullottak az ütések a prépost fejére, vállára, testének minden részére.

Óriási tömeg verődött össze pár pillanat alatt. A főhadnagy és társa azonban nem törődtek a botránnyal és tovább üldözték Szentiványit, akinek nagy nehezen sikerült a Ferencendiek zárdájába menekülni. A két fiatalember pedig odament a sarkon álló rendőrhöz, bemondotta a nevét és eltávozott.

A sajnálatos ügy előzményei súlyos árnyat vetnek az inzultált papra. Szentiványi Károly házi papja és régi bizalmas barátja volt Sajgó Adorján dr. adonyi körorvosnak és családjának. A pap azonban visszaélt a beléhelyezett bizalommal és elcsábította Sajgó tizenöt éves szép leányát. A leány nem merte a viszonyt bevallani szüleinek és mikor Szentiványi, akit

az Országos Katolikus Szövetség ügyei huzamos időre Pestre szőlítottak, elulazott, utána szökött és a segítségét kérte. Ez néhány nap előtt történt. Szentiványi ahelyett, hogy hibáját jóvá tenni igyekezett volna, a szerencsétlen leányt kiutasította hivatalából. A kétségbeesett teremtes végső elkésérésében bevallotta ballépését fivéreinek, Sajgó Jenő, az eszéki 28. gyalogezred főhadnagyának és Sajgó Győző dr. ügyvédnek, akik boszut esküdtek a leánycsábító prépost ellen. Ennek a boszunak volt azután kifolyása a ma délutáni botrány.

IRODALOM ES MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Szombat: Csákó és Kalap, bohózat. (C bérlet.)

Csákó és Kalap.

(Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Roda Roda. Bemutató előadás.)

Soványan ereszt a német humor és Roda Roda darabja, a „Feldherrenhügel” sem került volna soha hozzánk, ha a bécsi cenzura véletlenségből tulzott loyaltásból be nem tiltja a darabot. De hát beültette és így Roda Roda különben volt cs. és k. főhadnagy darabja Magyarországon nyert polgárjogot és hoz kiáncseket. Pedig hát ez a darab igazán nem rendelkezik olyan kvalitásokkal, melyekért érdemes volt a nagy érdeklődésre.

A katonai szellem kifigurázása régi hálás téma és a mi Földesünknek sokkal jobban sikerült a katonai copfet perszifálni „A császár katonái” színművében, mint Roda Roda bohózatában.

Szegényes színműírói vénára vall, hogy a beállított kis szerelmi afférból sem tud semmit csinálni. Elejti és kizárólag epizódokból állítja össze darabját. Tagadhatatlan, hogy sok megfigyeléssel gunyolja ki a hadsereget és helyenként nagyobb komikai hatást is tud elérni. Ez azonban még nem sorozza Roda Roda darabját a kiválóbb irodalmi termékek közé.

Az előadást sem lehet a legjobbak közé sorozni. Bántóan szegényes tiszti társaságot láttunk, mintha csupa kutyamosó lógott volna a színpadon. Kivételt Kesztlér, Szendrey, Beregi és Várnay képeztek és ugyancsak ők és Leóvey pompás tiszti szolgálja adtak derűt a döcögős előadásnak. A hölgyek közül egyedül Zalay Margit, mint gyönyörű jelenség érdemel említést.

H. G.

* Hock János bérnyomási imakönyveinek legnagyobb raktára Aradon Weisz Leó könyvkereskedésében. 6861

* A képviselőjelölt. Aktuális az Uránia színház mozgófényképe, mely egy képviselőjelölt komikus kalandjait mutatja be. A história a legutóbb lezajlott olasz képviselőválasztások alkalmából készült. Egy jelölt, akit még nem ismer a kerülete, választóihoz utazik. A község előljárósága sürgőnyt kap, hogy egy közveszélyes őrült érkezik a városkába. A hatóság minden intézkedést megtesz, hogy kellő fogadtatásban részesítse a veszedelmes embert. A vonat megérkezik és a jelölt üdvözlő deputáció helyett hatósági embereket lát maga körül, akik erőszakkal megakarják kötni. Futásnak ered, azonban egész tömegkel a nyomába és már-már válságos a helyzet, mikor új távirat érkezik, mely felvilágosítja a jámbor falusiakat. Mesterileg játszik meg azt a jóízű bohózatot a szereplő színészek és olyan kacagást még az Uránia kipróbált falai sem hallottak, mint amilyen ennek a pompás bohózatnak, nyomán keletkezik.

241

Választási mozgalmak.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 6

Zólyomról jelentik: Skrodina Mátyás polgármester munkapárti, ellenjelölt nélkül áll. Mikler Gusztáv dr. ügyvéd a felajánlott függetlenségi jelöltséget nem fogadta el.

Iglóról jelentik: Hieronymi Károly ellen fellépett Máriaassy Tibor báró Kossuth-párti programmal.

Lublóról jelentik: A néppárt felléptette Beszkid Antalt.

Nyitráról jelentik: Vietorisz Miklós, a vágujhelyi kerület munkapárti jelöltje tegnap mondott programbeszédet kerülete több községében.

Kecellről jelentik: Andorkó Zoltán, a Kossuth-párt jelöltje kerületében most tart programbeszédet.

Magyarokanizsáról jelentik: Zboray Miklós néppárti jelölt május 5 én programbeszédet mondott, melyet többször megzavartak. A kerületben erős küzdelem ígérkezik Zboray, Lovász Márton (Justh-párti) és Tallián Béla (munkapárti) között.

Munkácsról jelentik: A mezőkászonyi kerület munkapárti jelöltje, Madarasi Beck Gyula báró tegnap fejezte be kerületében tartott tizenkét napos körutját. A kerület székhelyén, valamint a többi községekben mindenütt nagy lelkesedéssel fogadták és megválasztása bizonyosnak látszik.

Keszthelyről jelentik: A keszthelyi kerület Justh párti választói Batthyány József gróf nagybirtokost jelölték, de Batthyány látva, hogy az érdeklődés igen lanyha, lemondott a jelöltségről. A párt ekkor Batthyány Tivadar grófot kérte fel, a ki azonban nem fogadta el a jelöltséget és maga helyett Rátkay Lászlót ajánlotta.

Felsőviszáról jelentik: Tegnap itt megalakult a nemzeti munkapárt, melyen a két járás összes intelligenciája jelen volt. A gyűlés egyhangulag K.-Jónás Ödön műegyetemi rektort jelölte óriási lelkesedéssel képviselőnek. A gyűlés után 250 terítékű banket volt. A párt alakulását falragaszokon hirdették és így mintegy 2—3000 ember gyűlt össze, hogy meghallgassa a gyűlés szónokait. Az alakulás alkalmából táviratilag üdvözlöttek a nemzeti munkapárt vezetőit.

Szamosújvárról jelentik: A szolnok dobokamegyei nemzeti munkapárt végrehajtó-bizottsága ma publikálta a nemzeti munkapárt hivatalos jelöltjeit. Eszerint Dézen Descourtes Ernő birtokos a nemzeti munkapárt jelöltje. Ellenjelöltje nincs. Szamosújvárt Mártonffy Márton udvari tanácsos. Ellenjelöltje Dániel László pártönkivüli. A nagyiglódi kerületben Montbach Imre volt képviselő, ellenjelöltje László László pártönkivüli. A bethleni kerületben ifj. Bethlen Pál gróf ügyvéd, ellenjelöltje nincs. A magyarlápási kerületben Hossay Lajos dr. műegyetemi tanár, ellenjelöltje nincs. A végi kerületben Inczedy Samu, ellenjelöltje Klein István ügyvéd Kossuth-párti. A nagyilondai kerületben Mihályi Tivadar dr. nemzetiségi, ellenjelöltje nincs.

Budapestről jelentik: Egy marosvásárhelyi küldöttség járt ma Budapesten, amely felajánlotta Székely igazságügyminiszternek a mandátumot. Az igazságügyminiszter elfogadta a jelöltséget és hosszabb beszéd kíséretében köszönte meg a bizalmat.

Orvtámadás munkapárti választók ellen.

Kövel megsebesített kereskedő. — Megzavart társasvacsora.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 6.

A III. kerületi munkapárti választópolgárság ma este a Riszterer-vendéglőben megtartott társas összejövetelét csunya betránnyal zavarta meg a függetlenségi párt egy csoportja. Előbb egy hatalmas, öt kilogram súlyu követ dobta a nyugodtan vacsorázó munkapárti választók közé, majd a terembe rontottak és nagyhangú fenyegetések között erőszakkal verekedést akartak provokálni. Ez persze a munkapárti választók nyugodt és tapintatos magatartásán megheiusult.

A botrányos támadásról szóló tudósításunk a következő:

Egymásután hangzottak el a felköszöntők, amelyekben a szónokok a frázisok korszakának elmúltával a munkás Magyarország napjának felvirradtát ünnepele. Figus Albert városi számvevő beszéde közben azonban az egyhangú és lelkes helyeslés közé disszonáns hangok is vegyültek.

A szónok azt fejtegette, hogy a szocialisták mennyire inkonzekvensek. Hozzászegődtek ahhoz a párthoz, amely a népjogok kiterjesztésével, az általános titkos választójog követelésével korteskedik, de amely már most nyíltan hangoztatja az obstrukciót a nemzeti munkapárt ellen, amely pedig vezéreinek kijelentése szerint az általános választójog alapján áll.

A szónok ezen kijelentésénél a söntés felől, amelynek ajtaja be volt zárva, néhány kiáltás hallatszott.

— Éljen az általános titkos egyenlő választójog. Le a jogfosztókkal.

A kiáltások a söntésben ivó néhány szocialistától eredtek, akik a bezárt ajtón keresztül hallották a belső szobában elhangzott beszédeket.

A teremben levő munkapárti választók persze ügyet se vetettek a kiáltozásra, nyugodtan hangzottak tovább a lelkes felköszöntők.

Tizenegy óra tájban azonban parázs botrányt rendeztek a függetlenségi, akik a gyűlésterembe erőszakkal behatoltak. Csak a munkapárti vezetőférfiak nyugodt tapintatának köszönhető, hogy a dolog verekedéssé nem fajult.

Steif Miklós mondott éppen felköszöntőt, amikor a helyiség egyik Magyar-utcai ablaka csörömpölve betört és egy hatalmas kődarab repült be a helyiségbe. Az öt kilogramnyi nehézségű fiaszterkő Polonyi Lajos kereskedőt fején találta. A homlokán, közvetlen a bal szemöldöke fölött ejtett rajta sebet, amittől a kereskedő egy pillanatra megtántorodott. A kődobás ugyan csak néhány centiméter zuzott sebet ejtett, de az ütés következtében Polonyi homloka eléggé feldagadt.

A nyugodtan figyelő munkapárti választók a betört ablak csörömpölésére egyszerre felugráltak és odafutottak Polonyihoz, hogy sebesülését megnézzék.

A következő pillanatban kinyílt a söntés ajtaja és vagy husz függetlenségi ember akart rajta bemenni. A teremben levő polgárok azonnal utját állták a fenyegetően kiabáló támadóknak és felszólították őket, hogy hagyják el a termet. De erre a rendezavarók sehogysé voltak hajlandók.

Néhány pillanatig a két csoport farkas szemet nézve állott szemben egymással. Majd Figus Albert városi számvevő lépett oda az erőszakoskodók elé és komoly érvekkel ipar-

kodott őket távozásra bírni. Magyarázta nekik, hogy a társas összejövetel egészen magán jellegű, amit megzavarni különösen azoknak nem szabad, akik a jogok kiterjesztésének alapján állanak. Hangoztatta a különböző pártállású polgárság közötti békés egyetértés szükségességét és azt, hogy az ilyen indokolatlan támadás egyáltalán nem szolgálhat a meggyőzés eszközül és a támadóknak egyáltalán nem válik díszére.

A rendezavarók nem annyira az érveknek, mint inkább a teremben levők nyomásának kénytelenek voltak engedni. A munkapárti polgárság ugyanis a kellemetlenkedőket kituszkolta a teremből, mire azok hamarosan elszéledtek. Ezzel persze végeszakadt a társas összejövetelnek is. Többen a teremben levők közül azonnal rendőrré futottak, de rendőrré a közelben nem lehetett találni. Ezért csak később jelentették az esetet a kapitányságon, ahol a nyomozást azonnal megindították.

A munkapárti választók azt állítják, hogy a támadók függetlenségi párti választók voltak, akik a Magyar Királyban tartott értekezlet után venultak a Riszterer vendéglőbe, hogy a munkapárti választókat provokálják.

Edvárd király meghalt.

1841—1910.

Londonból jelentik éjjel három órakor: VII. Edvárd angol király ma éjjel 12 óra 26 perckor meghalt.

A világ leghatalmasabb nemzetére ma éjjel mérhetetlen gyász borult. Alig két napi betegség után ma éjjel fél egy órakor meghalt VII. Edvárd, Nagybritánia királya, az Indiák császára. Az egész világ tisztelete övezte ezt a fejedelmet, aki népének legalkotmányosabb uralkodója volt és most az egész világ osztozik a nagy angol nemzet gyászában.

Az elhunyt fejedelem hosszú évek óta szenvedett kínos betegségében és ma órák hosszát tartó fuldoklás után váltotta meg a halál rettentő szenvedéseitől.

A meghalt király utolsó óráiról a következőket jelentik távirataink:

Londonból jelentik: Edvárd király bronchitisben szenved és állapota aggodalomra ad okot. Az uralkodó három nap óta ágyban fekszik. Alexandra királyné tegnap délután vizszatért Londonba, de a király eddig még nem fogadhatta nejét. Tegnap este fél tízkor orvosi jelentést adtak ki, mely szerint a felség állapota némi aggodalomra ad okot.

A király állapotáról szóló hírek nagy izgalmat keltenek. A lapok emlékeztetnek arra, hogy a király már biarritzai tartózkodása alkalmával is gyengélkedett. Bronchitist kapott és több napig nem hagyhatta el ágyát. Később kissé helyreállott egészsége és néhány automobilkirándulást tett a környéken. Járni azonban nem igen tudott és ha olykor még is kísértalt, erősen botjára támaszkodva ment. Edvárd Biarritzból Párisba akart menni, de orvosai tanácsára ettől a szándékától elállott és egyenesen Londonba tért vissza, ahol, mint az orvosok előre látták, ágyának esett. Az angol királynak már többször volt baja légzőszerveivel, melyek úgy látszik erősen meg vannak támadva. Ez az oka annak, hogy a most fellépett bronchitist orvosai igen komolynak tartják.

Londonból jelentik: A király háziorvosai, Rid és Laking az éjszakát a királyi palotában

töltötték. A kastély környékét szalmával szórta be, hogy minden zajt tompítsanak. A kastély előtt nagy embertömeg áll abban a reményben, hogy megnyugtató híreket kap. Több színházban a közönség a nemzeti himnuszot énekelte. Az összes lapok hosszú cikkeket hoznak, kifejezést adva reményüknek, hogy a király rövidesen felgyógyul.

Londonból jelentik: A múlt héten a király elment a Művészeti Akadémiába s már akkor feltűnt törődöttsége, halaványsága. Panaszkodott is környezetének, hogy a zord időjárás ártalmára van, pedig Sandringhamban már jól érezte magát. A király az utóbbi napokban audienciákat tartott, hivatalos ügyeket intézett, tegnapelőtt azonban ágyának esett. A Buckingham-palotában nagy a rémület. A lapok naponta többször is külön kiadást adnak.

Tegnap este tudódott ki, hogy a király betegsége komoly. A színházakban is hamar híre futott a délutáni buletinnak, amelyet a különkiadások is közöltek és leirhatatlan riadalmat keltett. A színházi előadásokat félbeszakították.

A walesi herceg késő estig a Buckingham-palotában volt. A király betegsége tegnap délután súlyosbodott, estefelé valamivel jobban lett és rövid időre fel is kelt az ágyból, de orvosainak kérésére ismét lefeküdt. Az udvari orvosok éjszakára is a király mellett maradtak.

Alexandra királynő szakadatlanul a király mellett van. Éjjel felé az orvosok egy birnaves speciálistával konziliumot tartottak. Éjjeli tizenkét órakor a király elaludt.

Londonból jelentik: Éjjel egy óra 40 perckor kiadott jelentés szerint a király nincs jól és környezete aggódik. A walesi herceg az egész éjjelt a palotában akarta töltöni, de az orvosok tanácsára távozott.

A király estefelé lett rosszul, éjjeltájban elaludt és reggelig esendesen pihent.

Délután kiadott jelentés szerint a király az éjszakát nyugodtan töltötte, de a betegség tünetei nem javultak. Állapota súlyos és aggodalomra ad okot.

Párisból jelentik: Londonból érkezett hírek szerint az angol király érelmeszesedésben szenved, baja kezd elfajulni.

Berlinből jelentik: A Berliner Zeitung am Mittag arról értesül Londonból, hogy az orvosok tudógyuladás beálltától tartanak.

Londonból jelentik: A király állapota a legkomolyabb aggodalmakra ad okot. A királyi család tagjait este hét órakor a királyi palotába hívták. Ugyanott megjelent a belügyminiszter is, aki hivatalos minőségében maradt ott. A betegség az orvosok szerint tüdőgyulladás, mely a király szívgyöngesége folytán igen komoly. A palota előtt óriási néptömeg lesi a betegszobából jövő híreket. Az izgatottság igen nagy.

Londonból jelentik éjjel tizenegy órakor: A király állapota rosszabbodott, küzd a halállal. Nem hiszik, hogy a mai éjszakát túléli. A tüdőgyulladás nagy mértékben kiterjedt és mindkét tüdőszárnyat megtámadta, úgy, hogy az állapot reménytelen. Azt hiszik, hogy szívbénulás fogja a halált előidézni. Óriási izgatottság uralkodik az ezrekre rugó tömegben, amely a kastély előtt várja a híreket.

Londonból jelentik éjjel tizenkét órakor: A király állapota változatlanul reménytelen. Az óriási tömeg, mely a palota előtt izgatottan vár, a zuhogó eső dacára nem távozik. A palota összes termei kívánnak világítva.

A király már két óra hosszat fuldoklik.

Londonból jelentik éjjel három órakor: Nehéz haláltusa után fél egy órakor szívbénulás következtében beállott a halál. A királyi család a halottas szobában van. A tömeg néma csendben fogadta a halálhírt.

Ellentétek

az aradmegyei függetlenségi pártban.

A pécskai jelölés miatt. — Politikai mozgalmak.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 6

Az aradmegyei függetlenségi pártban komoly viszálykodás támadt s a pártbívek egy tekintélyes része kiválni készül Justh Gyulának aradmegyei táborából.

A viszálykodás a pécskai képviselőjelölés körül keletkezett. Előnap 4-én tudvalevőleg küldöttség kereste föl Pécskáról Momák Döme dr. aradi ismert ügyvédet s kérte, hogy vállalja el a pécskai kerület jelöltségét. Momák, aki veje Lázár Zsárd dr.-nak, az aradmegyei Justh-párt elnökének, kijelentette, hogy elfogadja a jelöltséget s fellép Justh-párti programmal.

Ez az eljárás nagy visszatetszést keltett a párt ama csoportjánál, amely a pécskai jelöltséget Szondy Géza kisperegi református lelkésznek szánta. Azzal érveltek, hogy Szondy évtizedek óta harcol a függetlenségi eszmékért, míg Momák csak nemrég kezdte meg politikai működését. Ez a csoport úgy számított, hogy az a hó 5-ére tervezett pártgyűlésen Szondyt kiáltja ki jelöltnek; ezt úgy látszik, tudták a Lázár-Momák-pártiak és ezért küldtek deputációt már negyedikén az aradi ügyvédhez. Mintán Szondy jelöltetése így megghiúsult, a kisperegi lelkész hívei mintegy háromszázan elhatározták, hogy kilépnek a pártból. Szondy Géza most nyílt levelet készül intézni a párt tagjaihoz és abban elítéli Lázár Zsárdék eljárását.

Aradmegye egyéb kerületeiben is élénk a politikai mozgalom. A kisjenői kerületben Wenckheim László gróf támogatására Károlyi Gyula gróf volt főispán is akcióba lépett. Wenckheim László gróf tegnap délután tartotta programbeszédét Simonyifalva községben. A programbeszédnél ott volt az egész község lakossága és Kisjenőről is igen sokan mentek át. A beszédet a közönség tetszéssel fogadta. A gyűlésen beszédet mondott még Károlyi Gyula gróf volt főispán és Vársárhelyi József. Wenckheim László gróf, akit a községben igen szívesen fogadtak, tisztelgett Auschlinger plébánosnál, aki azelőtt a 48-as pártnak volt vezérfeje. A borosjenői kerületben a románoknak sehogyan sikerül jelöltet állítani.

Lukácsi László román papnak a borosjenői kerületben történt jelöltsége mindenfelé nagy feltűnést keltett. Még feltűnőbb az, hogy Lukácsi a jelöltséget nem vállalja. Azt mondja, hogy neki Belényesen biztosabb a pozíciója. A nemzetiségi párt tehát most újabb jelölt személyéről tanácskozik. Valószínű, hogy Solyomossy Lajos báróval szemben senkise meri fölvenni a harcot.

A jósáshelyi kerületben a románok jelöltje, Pópa György nagy agitációt fejt ki. Azonban a közhangulat Almay Olivér, a munkapárt jelöltje mellett nyilatkozik meg. Almayt amerre megfordul, nagy rokonszenvvel fogadják.

Csucs községben tegnap Pópa György tartotta programbeszédét. Felszólalt még Pap Tivadar ügyvéd. A főszolgabíróhoz érkezett csendőri jelentés szerint rendezavarás nem történt.

HIREK

MÁJUS.

Meteorológiai makáma.

*

Ah, igazán nem bájos — az idén a Május. — Ennyi esőt — sőt borulatot — a legöregebb béka sem álmodhatott. — Már észre se veszik — hogy napok óta esik. — Napsugárról — kék orgonáról — szó sincs — esik mint a pincs. — S hogy beleunna — olyan nincs. — A cipőmben egész laguna — s míg ázom — a cipőmön gondolázom — s mindenki, aki ázik — odakint tombolázik. — Tombol mert ha nyakig begombol — három kabátot — akkor is fázik — és megázik.

A nőm e drága kincs — kinek párja nincs — csak én — szegény. — hiába vár a nyárra — oh mia cara — és hiába hozatott — tavaszi kalapot — hatot. — S ha tán — lombosodik a platán — ne hidd, hogy ez tavasz — a gaz Pluvinsz — csak önti — a fönti — esőt — nyakon öntve a kenyérkeresét.

Boldog most a vízer — miért? — mert nem kell neki loholni — utcát locsolni — lévén a vízer — negatív tüzer — aki vizet vet fecskendővel — és idővel — arat — sarat. — Most ur és nem szolgál — nincs semmi dolga. — Az ég locsolja az utcát — nton hát — a vízer most tölt pár vig hetet — s tanulja az elméletet — hogy kell cölba állni — s tráfálni — a szaketted felső gombját — vagy a fogadban a plombát. — S ebadta — akinek a fülében vatta — a cöl. — a vízer kapitány — ez a tavaszi nyitány — most mutatja azt a viceot, — hogy kell kezelni a spricet. — Tanul a műlocsoló. — A löcs, a pocs — az ő szezonja. — A fecskendő az őnya — amellyel a nyakadba emléksorokat ír — és örömebe sir — hogy ilyen bősé — ez a tavaszi ősz — s ilyen bájos — a Május.

Torreró.

— A svéd király Bécsben. Münchenből jelentik: A svéd király május 9-én Bécsbe utazik a nemzetközi vadászati kiállítás megtekintésére.

— Az új hadtestparancsnok Temesvárott. Temesvárról jelentik: Ma délelőtt érkezett meg Temesvárra Seefranz Antal altábornagy, akit a király a hetedik hadtest parancsnoki teendőivel bízott meg. A fogadtatás nagy katonai pompával ment végbe. Seefranz altábornagy az aradi személyvonattal érkezett meg. Amikor a vonat berobogott az állomásra, a zenekar a Gotterhaltet játszotta. Hrabár János, a rangban legidősebb altábornagy üdvözölte a kiszálló hadtestparancsnokot. Miután végighaladt a diszszázad előtt, odalépett Telbisz Károly polgármester, aki néhány szóval üdvözölte a város közönsége nevében. A polgármester szavait az új hadtestparancsnok szíves szavakban köszönte meg s egyben odafordult Klinda állomásfőnökhöz, akinek a rend fentartásáért fejezte ki elismerését. Ezután a tábornoki kar és törzstisztek mutatkoztak be, mire a hadtestparancsnok és kísérete az utcán végignézte az ellépő diszszázadot s ezután kocsin behajtatott a Belvárosba, ahol a hadtestparancsnoki épületben szállt meg.

— A kereskedelmi iskola igazgatóhelyettese. Az aradi felső kereskedelmi iskola igazgatója, Abrai Lajos, aki az intézetnek alapítása óta, több mint huszonöt éve áll az élén, legközelebb nyugalomba vonul s e célból hosszabb szabadságra ment. A felső kereskedelmi iskola felügyelő bizottsága legutóbb, Varjasz Lajos polgármester elnöklése alatt tartott ülésen az intézet helyettes igazgatójává Somogyi Gyula drt, a felső kereskedelmi iskola tanárát nevezte ki.

— Aradi magántisztviselők Tisza Istvánnal. Az aradi magántisztviselők egyesülete, ez a máris szép multtal bíró intézmény, hogy tagjainak és a magántisztviselők összességének helyzetén javítson, országos mozgalmat indított a magántisztviselők kötelező nyugdíjbiztosítása érdekében. Az aradi magántisztviselők egyesülete, még a mult hóban tartott választmányi ülésén egyhangulag elhatározta, hogy a kötelező nyugdíjbiztosítás mielőbbi megalkotása érdekében országos akciót kezdeményez és egyben emlékiratot intéz Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszterhez. Az emlékirat már elkészült és azt a választmány határozata értelmében az aradi magántisztviselők egyesületének több tagu küldöttsége fogja Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszternek átnyújtani. Az emlékiratban foglalt kérelmek jóakaratú támogatása céljából az egyesület küldöttségileg fog Tisza István grófnál, mint Arad képviselőjelöltjénél tisztelegni. Bódy Bódog, az egyesület elnöke, már informálta Tisza Istvánt a magántisztviselők emlékiratáról s a küldöttségről. Tisza István megleghangu levélben válaszolt Bódy Bódog elnöknek és kijelentette, készséggel áll rendelkezésére az aradi magántisztviselőknek és a küldöttséget is szívesen fogadja. Már egyedül az a körülmény, hogy egy ilyen széles látkörű és nagy befolyásu politikus a magántisztviselők mozgalmát pártfogásában részesíti, félsikert ígér, a mely teljessé válik, ha a magántisztviselők összessége, jól fel-fogott érdekeiknél fogva, összetart.

— A feministák Bánffy Dezső ellen. Budapestről jelentik: A feministák nagyon fel vannak háborodva Bánffy Dezső báró ellen, aki az általános választói jog ligájának kassai nagygyűlésén a feministák szónokának nem adta meg a szót és lekicsinylőleg nyilatkozott a mozgalomról. Dirner Gusztáv dr. egyetemi tanár, a feminista férfiliga elnöke Bánffyrol ma így nyilatkozott:

— A kassai botrányról annyit kijelenthetek, hogy Bánffy viselkedésének visszhangja lesz. Egyáltalán nem értem ezt a politikust, aki pár nap előtt még törhetetlen hűvűl vallotta magát az általános választói jognak, most pedig oly vastag konzervativizmust árul el, amely diszére válnék a legkeményebb junker koponyának is. Ez a brüszk ellentmondás nem lepott meg. Bánffy ugyanaz az erőszakos és konzervatív politikus, aki azelőtt volt. Az általános választójog dolgában való állásfoglalása nem egyéb mint szemfényvesztés. A férfiliga semmiesetre se fogja szó nélkül hagyni Bánffy durva viselkedését. Legközelebb összehívjuk a választmányt és ez gondoskodni fog arról, hogy a kassai botrány méltó megtorlásban részesüljön.

— Az aradi és csanádi egyesült vasutak igazgatósága április hó 28-án tartott ülésében állapította meg a mult év üzleti mérlegét, mely szerint az előző évről áthozott 55.463 K. felesleggel együtt az 1909-ik év tiszta haszna: 2.113.118 K. Az igazgatóság javasolja a f. é. május hó 31-én tartandó közgyűlésnek, hogy ez üzleti tiszta hasznából 6% adassék az elsőbbségi részvények után 766.776 K. összegben; 5% pedig a törzsrészvények után 846.400 K. összegben és ezenfelül még külön 1%-kal, azaz 169.280 K-val dotáltassék a "Törzsrészvényi osztalék tartalék alap." A részvények ily kamatozása után fenmaradó feleslegből 225.654 K-val a különböző tartalékok emelése, 48.271-K-nak pedig új számlára való átvitele javasoltatik.

Üzletáthelyezés!

Salacz-utca 3. szám alá
helyeztem át,

azt megnyagyoibítottam és a telefon hálózatba
bekapcsoltattam.

Városi és vidéki telefonszám 762.

Kiváló tisztelettel

Schäffer József

Könyvkötészetemet május hó 1-én (Pannónia-szálló
udvarból)

könyvkötő.

2020

— A Lloyd-társulat közgyűlése. Az aradi Lloyd-társulat esztörtökön délután 2 órakor tartotta meg ezidei rendes közgyűlését Leopold Zsigmond alelnök elnöklésével. Leopold Zsigmond elméleti megnyitójában elsősorban megemlékezett a társulat érdemes választmányi tagjának gyoroki Andrányi Károlynak ama méltán megérdemelt kitüntetéséről, mely őt a magyar bárói rangra való emelésével érte, amely kitüntetés — ugymond — egyben a magyar kereskedő világ törekvése jogosultságának a legmagasabb helyről történt elismerése is. Indítványára a közgyűlés elhatározta, hogy gyoroki Andrányi Károly bárót ez örvendetes alkalomból testületileg üdvözli. Beszéde további folyamán utalt az Arad kereskedelmi és gazdasági életére messze kiható mozgalomra, mely egy Aradon létesítendő áru- és értéktőzsde a ezzel kapcsolatban tőzsdabírószág felállítását előzve s melyek mielőbbi megvalósítása érdekében a társulatnak, mint erre előszörban hivott kereskedelmi tényezőnek, minden erejével rajta kell lennie. A szükséges formalitások elintézése után Sugár Károly társulati titkár olvasta fel a választmány évi jelentését, mely az elmúlt évi gazdasági viszonyok vázolója kapcsán a választmány lefolyt évi működéséről ad számot. A közgyűlés úgy a jelentést, mint a be-terjesztett számadásokat és költségelirányzatot egyhangulag tudomásul vette s a felmentvényt megadta.

Köztudomásu, hogy a Lloyd-társulat ez évi november 1-én az e célra az Andrássy-téren épülő új helyiségébe költözik át, melyet a társulat fényes eleganciával, egy modern klub-helyiség minden előnyével és kényelmével rendez be. Miután a társulat igéyei új otthonában természetesen fokozottabbak lesznek a közgyűlés elhatározta, hogy az edoigi évi 24 koronás tagsági díjat folyó évi szeptember hó 1-től kezdve 48 koronára felemeli. Jövőhagyta egyben a közgyűlés az Almay Ölvérnével megkötött bérleti szerződést és a Póltz Miksával kötött, a kávéssági jog gyakorlására vonatkozó szerződést is. A megüresedett választmányi tagsági helyet elnök indítványára kösfelkialtással Tolnai János dr.-ral töltötték be. Több apró ügy elintézése után a közgyűlés véget ért.

— A munkásbiztosító pénztár hivatalos órái. Az aradi kerületi munkásbiztosító pénztár igazgatósága május 5-én tartott ülésén elhatározta, hogy május 15-től kezdve a pénztár hivatalos órái reggel 8 órától délutáni 2 óráig tartandók. A pénztár fölkeri a munkaadó és biztosított tagokat, hogy mindennemű pénztári ügyeiket a fentebb megjelölt hivatalos órák alatt végezzék, mert délután 3 órától 5 óráig oszupán ügyeletes szolgálat lesz rendszeresítve, bejelentések átvételére és sürgős ügyek elvégzésére.

— Ujabb eljárás a Roxin pörben. Nagyváradról jelentik: A nagyvárad törvényszék Roxin ügyvéd bünporében hosszas tárgyalások után és a párbeszéd elhangzásával hét napig tanácskozott az ítéletről, amelynek kihirdetését mára jelezték. Az ítélet kihirdetése azonban elmaradt, mert újabb bizonyítási eljárást rendeltek el és a tárgyalást május 13-án folytatják. Addig a vádlottak fogva maradnak. A per folyamán ez a harmadik halasztás.

— Eljegyzés. Kovaly Géza posta táv. stiszt eljegyezte özv. Smikál Jánosné urnő kedves leányát, Ilonkát Máriaradnáról.

— Kell Manó cég ajánlja párisi divat különlegességeit. Telefon szám 673. 652

— Hirtelen halál. Leipnik Gyula kurticsei vendéglő ma délután fél ötkor az Andrássy-téri Radó-féle ruhakereskedés előtt hirtelen rosszul lett, összeesett és néhány perc múlva meghalt. A szerencsétlenül járt vendéglőst elszállították a Vörösmarty-utca 3. sz. alatt lakó sógorához, Mandel Károlyhoz. A halál oka szívszélhűdés.

— Születések és halálozások. Az aradi anyakönyvi hivatalban május 6-án a következő születéseket és halálozásokat jelentették be: Született: Pribilina Viktória háziaszédnek János nevű fia, Bubla János asztalossegédnek János nevű fia, Erdélyi Sándor kir. ügyészéi fogházorék Juliána Irma nevű leánya, Dajka István os. és kir. huszárörmesternek Erzsébet nevű leánya. Meghalt: Biszriczky Adrien 4 éves leány, özv. Fischer Albertné 69 éves városi segélyezett, Theisz Péter 9 éves fia, Argyelán János 35 éves nap-számos, özv. Vincze Jánosné 73 éves nap-számos, Mucsi János 13 éves cipész tanonc, Hay József 52 éves borkereskedő, Erdélyi Sándor 3 hónapos fia, Zsurzs Miksa 6 éves fia, Turza István 1 és fél éves fia.

— Bérma ajándékok! A legszebb kivitelben elsőrangú ékszerék, órák, láncok, gyűrűk, stb. Weinberger Ferenc ékszerésznél Arad, Andrássy-tér 20. (Fischer Elíz-palota) kaphatók, — ahol kiváló figyelemmel, szakértelemmel, odaadó lelkiismeretességgel, felülmúlhatatlan pontossággal és emellett mesés olcsó árak számításával lesz mindenki kiszolgálva. Ajánljuk legmelegebben! 2034

— Talált arany nyaklánc. Csütörtökön, e hó 5-ikén a Forray utcában találtatott egy arany nyaklánc szívvél és medallionnal. Igazolt tulajdonosa átvetheti a „Polgári Takarékpénztárnál”.

— Bérma ajándékok nagy választékban a legizsésesebb kivitelben 5 koronától kezdve beszerezhetők Grallert J. és fia ékszerésznél, Andrássy-tér 22. Ez alkalomra rendkívüli olcsó árak! 1921

— Francia likörök legbiztosabb készítésére — házilag — a likör aroma 1 füveg 60 fillér Vojtek és Weisznál. 279

A kiváló bőr- és lithiumos gyógyterrási

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvény-nél, cukorbetegség-nél, vörheny-nél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatás.

Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszertárakban.

SCHULTES ÁGOST Szinye-Lipóci Salvator-Árnyékvallalat, Budapest, Rudasbány. 2.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az aradi nőtisztviselők egyesülete e hó 1-én új helyiségében (Dak Ferenc-utca 30. sz., I. em.) újból megkezdte működését, ahol az első választmányi ülést e hó 8-án d. e. 10 órakor tartja meg. Ugyancsak 8-án, vasárnap d. u. fél 4-kor barátságos összejövetel lesz az egyesület helyiségeiben. A hivatalos órák alatt a tagok ren-

delkezésére áll a titkár, ki az állásközvetítési ügyeket is elintézi. Hivatalos órák: Kedden d. u. fél 2-től fél 3-ig, csütörtökön este 7—9-ig, vasárnap d. u. 3—5 ig.

(*) Az aradi zsidó szent-egylet (Chevra-Kadisa) csütörtökön tartotta közgyűlését, amelyen tudomásul vették Fleischer Sámuel dr. elnök lemondását. Az egyesület elnökvé egyhangu lelkesedéssel Funkelstein József aradi gabonakereskedőt választották meg.

(*) Az aradi „Nemeszivű asztaltársaság” f. hó 8-án, délelőtt 10 órakor tartja a Horváth-féle vasuti vendéglőben rendes havi ülést, melyre tagjait ezennel tisztelettel meghívja az Elnökség.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Megtámadott közgyűlési határozatok. Az aradi első gőztégla cserép-és agyagárugyár rt. a napokban tartotta az évi rendes közgyűlést, amely a számadások és mérleg helyessége felett is határozott. A határozatok azonban nem elégitották ki az összes részvényeseket és közülük hárman, névszerint Pichler János, Novák Péter és Bartha Béla az aradi kir. törvényszék mint kereskedelmi bíróság előtt keresetet indítottak, részben alaki szabálytalanságok, részben anyagi okok, törvénybe ütköző cselekmények miatt — a közgyűlési határozatok megsemmisítése iránt. A felperesek részvényesi minőségük igazolása céljából három darab részvényt helyeztek letétbe az aradi adóhivatalnál.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEZÉS.

Az Aradmegyei Gazdasági Egyesület közgyűlése.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 6.

Az Aradvármegyei Gazdasági Egyesület folyó hó 5-én tartotta Aradon, a vármegyei ház nagytermében 46 ik rendes évi közgyűlést Zselenski Róbert gróf elnöklete alatt, az egyesületi tagoknak oly nagy érdeklődése mellett, hogy azoknak befogadására a vármegyei ház nagyterme is nagyon szűknek bizonyult.

Zselenski Róbert gróf elnöki megnyitó beszédében a múlt évi gyenge termésről emlékezett meg első sorban. Szerinte azonban az ősz folyamán kialakult rendkívül magas gabonárakat nem egyedül ez idézte elő, hanem nagyban hozzájárult ahhoz a tőzsereknek a papiros buzával való spekulációja is, amely ellen szóló már mintegy 15 év óta küzd eredménytelenül, dacára annak, hogy a fedezetlen határidő fizet elitörleszt a gazdáközönség egyértelműleg követeli, s e tekintetben Ausztriával szemben is obligóban vagyunk.

Beszéde további folyamán őva inti a gazdákat, hogy pénzüket a jelenlegi magas földárak mellett ne fektessék újabb földvásárlásokba s hogy különösen a parcellázó bankok csábító ígéreteinak ne üljenek fel, mert lehetetlen, hogy számításukat megtalálják. Tehát

==== Rendkívüli olcsó árakban árusítunk =====

férfi öltöny, felöltő és fiu ruhákra tiszta gyapju szöveteket.

LEICHNER és FLEISCHER

Arad, Szabadság-tér 17. — Telefon 475. szám.
Kizárólagos posztó gyári rabtár. 1166

inkább az állattenyésztés fejlesztésére, s újabb gépek és eszközök beszerzésére fordítsa a gazdaközönség felesleges tőkepénzét. Az elnöki megnyitót a tagok élénk helyesléssel fogadták. Azután *Ipolyi-Keller Iván* ügyvezető titkár terjesztette elő az igazgató-választmánynak az egyesület múlt évi működésére vonatkozó jelentését, melynek kapcsán az agrár érdekeknek az ápolását és előmozdítását ajánlotta a gazdaközönség figyelmébe. Ugyancsak *Ipolyi-Keller Iván* az egyesület múlt évi pénztári számadásait és a számvizsgáló bizottság jelentését, *Kemény Szilárd* titkár pedig az egyesületi tagok létszámában beállott változásokat és az egyesület folyó évi költségelőirányzatát terjesztette elő, amik a közgyűlés által szintén jóváhagyólag lettek tudomásul véve.

Az időközben megüresedett három igazgató-választmányi tagsági helyet a közgyűlés *Kurucz Sándor*, *Csikó János* és *Nikolics Géza* egyesületi tagokkal töltötte be, egyesületi ügyesszé pedig, az elhalálozott *Nachtnébel Ödön* helyébe *Keresztes Gyula* dr. vármegyei főgyógyász választották meg.

Végül az Országos Magyar Gazdasági Egyesület igazgató-választmányába az egyesület képviselőjében *Kintzig Jánost*, *Purgly Lászlót* és *Ipolyi-Keller Ivánt* küldte ki a közgyűlés. A közgyűlés befejeztével az egyesület kigazda tagjai között mintegy 200 darab nyeménymintát osztottak ki az egyesület részéről több mint 1300 korona értékben.

A közgyűlésen jelen voltak: *Zselenszky Róbert* gróf elnök, *Vásárhelyi József* igazgató elnök, *Friebeisz Miklós* alelnök, *Ipolyi-Keller Iván* ügyvezető titkár, *Kemény Szilárd* titkár, *Károlyi Gyula* gróf, *Solymossy Lajos* báró, *Dálnoki Nagy Lajos*, id. *Purgly János*, *Purgly László*, *Vásárhelyi Dező*, *Récsey Miklós*, *Haberger György*, *Heiszler József*, *Istvánffy Béla*, *Kintzig János*, *Török Géza*, *Leopold Zsigmond* stb. és mintegy 1000 kigazda.

Aradi gabonavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 6.

A kiadás csapadék mindinkább nagyobb aggodalomra ad okot. A vetéseket féltik a rozsdától. Egyelőre azonban komolyabb bajról nincsen szó.

A gabonaüzlet irányzatában a kedvezőtlen időjárás nem jut kifejezésre, ellenkezőleg mintegy koronás visszaesés állott be.

A mai piac az esős idő következtében kicsi volt.

A mai piacon eladásra került:

100 mm. buza	11.20—11.30
100 tengeri	5.35—5.40
Rozs	7.50
Zab	6.50
Árpa	6.10

A gabonaárak 50 kilogrammonként koronában értendők.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Távirati tudósítás.

Budapest, május 6.

Készárú: Kínálat és vételkedv korlátolt, 8 ezer mm. 20 fillérrel olcsóbb. Amerika 1-ei magasabb.

Az árak 50 kilónként számítva:

	Dél sárlat	2 órai sárlat
Tengeri 1910. májusra	5.82—5.83	5.78—5.79
Buza 1910. októberre	10.45—10.46	10.30—10.31
Buza 1910. májusra	11.90—11.91	11.64—11.65
Rozs 1910. októberre	8.20—8.21	8.14—8.15
Zab 1910. októberre	6.55—6.56	6.52—6.53

Zárul 5 órakor.

Csehrák hitelrészvény	—	—	664
Magyar hitelrészvény	—	—	823.50
Városi villamos vasúti részvény	—	—	396.50
Köszvi vasút	—	—	723.50

Felelős szerkesztő: **BOLGÁR LAJOS.**

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Szombat, 1910. évi május hó 7-én:

C) bérlet.

C) bérlet.

CSIKÓ ÉS KALAP

Móka 3 felvonásban. Írták: Roda Roda és Rössler. Fordította: Heltai Jenő.

SZEMÉLYEK:

Vincenza	Szendrey M.	Br. Kenderessy	Beregi S.
Frieslandi	Horváth V.	Rimanszky	Delly Lajos.
Lutzenburg	Keller I.	Paliczek	Vass Jenő.
A parancsnok	Nagyiván I.	Ezredő vos	Polgár S.
Lenckfeld	Keszler Ede.	Koruga	Kulcár L.
Az ezredesné	Benkőné.	Ornstein	Leővey Leó.
Minka	Harmath J.	Kapitány	Boda Ferenc.
Az őrnagy	Szabó László	Heehendorf	Várnay J. ö.
Az őrnagyné	Lázy Etel.	Gratignan	Follinusz E.
Ada, leányuk	P. Harmath I.	Lili, leánya	Zaay Margit.
Mirkovics	Szabó S.	Landiesenné	Novák Irén.

Kezdete este 7 és fél órakor.

URANIA SZÍNHÁZ.

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadsg-tér mellett.)

Műsor 1910 május 7-én szombat:

1. Az indiánusok. Humoros. — 2. Hero és Leander. Drama. — 3. Pall, mint riporter. Humoros. — 4. Dr. Fantane. Drama. — 5. Madame Longio's. Életkép. — 6. A képviselőjelölt. Humoros. — 7. Rizsarafas Japánban. Természet utá. — 8. Az Etna kitörése. Látványosság.

Előadások délután 6 órától kezdve.

NYILTTÉR.

Minden külön értesítés nélkül.

Özv. Csutak Károlyné szül. Simelya Katica fájdalomtól megtört szívvel tudatja, hogy a s eretett férj, illetve édes-anya, nagypapa, sóger, nagybátyja, rokon-és jóbarát

Csutak Károly

folyó hó 4-én életének 56-ik és boldog házasságának 29-ik évében rövid szenvedés után Budapesten elhunyt.

A drága halott földi maradványai Aradra szállítva folyó hó 7-én délután 4 órakor fognak a felsőtemető halottasházában a református egyház szertartása szerint megáldani és ugyanazon temetőben levő családi sírkertbe örök nyugalomra helyezni.

2037

Budapest, 1910. május 5.

Nyugodjék békében!

Özelszerű

BÉRMA AJÁNDÉKOKAT

ajánl

MÜNZ I.

előnyösen ismert uridivat cég.

F
I
U
K
N
A
K

Sikkes kalapok!

Fehér és színes ingek!

Izléses nyakkendők!

Divatos gallérok!

Elegáns színes kézzelők!

Minden egyes cikket a legolcsóbb szabott ár látható.

Bérma ajándékok Imakönyvek

Csontkötésben K. 2.40—24 kor.-ig.
Finom bőrkötésben „ 3 —30 kor.-ig.

Olvasók

Gyöngyházolvasók

a legegyszerűbb kivitelől a legfinomabbig.

Emlék Érmek
oxidált fémből
gyönyörű kivitelben.

Olcsó árak,
nagy választékban kaphatók

Ingusz I. és Fia

könyvkereskedésében

1892

A R A D,
Andrássy-tér 16.

és

Weitzer János-u.
Telefon 517.

TEHER.

KÖVETEL.

Sarlot,
főkapitány.

Eredeti Goodyear Welt,
a jelenkor elismert legjobb minősége.

TURUL CIPŐK

dacára az olcsó áraknak,
a legjobb anyagból készülnek.
Elegáns fagon.

1153

120 saját fióktelep Magyarországon
és a külföld legnagyobb városaiban.

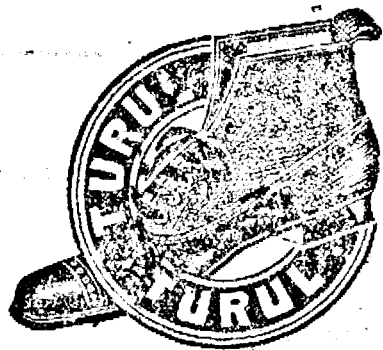
Képes árjegyzék portamentesen.

A monarchia
legnagyobb cipőgyára.

„TURUL” Cipőgyár Részv.-Társ., Temesvár.

Központi
főraktár: **Arad, Andrassy-ut, Minarita-épület.**

Uj üzletvezető: **WEINBERGER VILMOS.**

Legnagyobb választék
mindenfajta cipőruban,
elismert kiünő minőségben.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Édesem!

Lassan telnek a napok. Hogy van?
Gondol-e néha reám? Üdvözlő és
csókolia J. R. 2040.

Egy háromszobás

udvari földszintes lakás azonnal
átadó. Bővebbet Wesselényi utca
40 szám. 2027.

Lakás!

A Szt.-Pál-utca 3. számú házban
az első emeleten levő 3 utcai szoba
és alkoból álló lakás november
hó 1-től, esetleg már július hó
1-től kiadó. Bővebbet a háztulajdo-
nosnál, a házban. 1642

Tisztességes

magányos nőnél nő kvártélyos fel-
vétetik. Cím a kiadóban. 2012

Intelligens fiatal nő

ki a háztartásban jártas, gazda-
asszonynak ajánlkozik plébániára
vagy magányos urhoz. Cím a ki-
adóban. 2011

Bérmálás alkalmára!

Ugy egyszerű, mint legfinomabb
bőr- és csont imakönyvek igen ol-
csón kaphatók Kerpel Izso könyv-
kereskedésében Aradon, Andrassy-
tér 20. sz. (Fischer-palota). Tele-
fon 385. sz. 90,000 kötetes köl-
csönkönyvtár, 30,000 kötetes ze-
nemű kölcsönző intézet. 525

Német ajku

kisasszonyt keresek 2 leány és egy
fiu gyermekem mellé, ki már ily
minőségben hosszabb ideig alkal-
mazva volt. Ajánlatok Steiner Fe-
rencné Déva kéretnek. 1997

Ka cigarettázik

használjon Progress szivarkahü-
velyt, 100 drb. 26 fill. 1000 drb.
K. 240. Egyedül kapható Ingusz I.
és Fia könyv- és papirkereskedé-
sében Arad, Andrassy-tér 16. és
Weitzer János-utca. 1651

Bérmájándéku imakönyvek

legolcsóbbtól a legfinomabbig nagy
választékban kaphatók Ingusz I. és
Fia könyvkereskedésében Arad,
főútlek Andrassy-tér 16., fióküzlet
Weitzer János-utca. 167

Háztulajdonosok figyelmébe.

Célszerű beosztású házbérlőknyvek
kaphatók Pichler Sándor papir- és
írószer-kereskedésében, Szabadság-
tár 1. 1902

Hivatalnok

ajánlkozik az esti órákra irodai
munkák végzésére. Cím a kiadó-
ban. 2018

Francia származású

kisasszony nevelőnői állást keres.
Megkeresések „Francia” jeligé-
vel a lap kiadójába kéretnek. 2031

Téglagyárvezető

ki 15 évi tapasztalattal bír, jelen-
leg alkalmazásban van, jó bizo-
nyítványokkal rendelkezik, ha-
sonló állást keres. Tudakozódhatni
Reisz Vilmos urnál Teleki-utca 3.
szám Arad. 2038

Alföldi első gazdasági vasut részvénytársaság.

4—1910. számhoz.

Meghívás.

az „Alföldi első gazdasági vasut részvénytársaság”
XV-ik rendes évi közgyűlésére,

mely 1910. évi május hó 18-án délelőtt 9 (kilenc) órakor Aradon,
az Aradi és csanádi egyesült vasutak üléstermében (József
főherceg-ut 22. sz. II. emelet) fog megtartatni.

NAPIREND.

1. Az igazgatóság jelentése az 1909. évi üzletről és a társaság ügyeiről.
2. A felügyelő-bizottság jelentése és ezzel kapcsolatban az igazgatóság által előterjesztett 1909. évi mérleg megállapítása, valamint az igazgatóság és a felügyelő-bizottságnak a felmentvény megadása tárgyában határozathozatal.
3. Az alapszabályok 37. §-a értelmében kilépő három, lemondott egy és időközben elhalt egy, összesen tehát öt igazgatósági tag helyei-
nek választás útján leendő betöltése.
4. A felügyelő-bizottság tagjainak választása
Arad, 1910. április hó 23-án.

Az igazgatóság.

Megjegyzés.

Minden részvény egy szavazatra jogosít. A részvények vagy a
társaság őrzetében levő kifizetetlen részvényekről szóló letéti jegyek
f. évi május hó 14-ik napjának déli 12 órájáig Aradon, az Arad-csanádi
gazdasági takarékpénztárnál, továbbá Makón ezen takarékpénztár fiók-
intézeténél és Békéscsabán, a Békéscsabai takarékpénztár egyesületnél
leteendők, hol azokról megfelelő elismervények fognak kiadatni.

Vármegyék, községek és városok mint erkölcsi testületek, a bir-
tokukban lévő részvényeket az illetékes kir. adóhivatalok s illetve
községi és városi pénztáraknál is letehetik; az erről szóló hiva-
talos elismervények azonban legalább 3 nappal a közgyűlés megtartása
előtt, az ekként bejelentett s illetőleg letett részvények mennyiségének
a részvényletéti jegyzékbe való felvehetése céljából, az Arad-csanádi gaz-
dasági takarékpénztárhoz Aradra beküldendők. 1875

XXVIII-ik magyar királyi

jótekonyczélú államsorsjáték.

Ezen pénz-sorsjáték remélhető tiszta jövedelme közhasznú és jótekonyczélúakra
fog fordittatni. Ezen sorsjátéknak összesen 11969 nyereménye van, melyeknek
összes értéke 365,000 koronára rug készpénzben.

Főnyeremény 150.000 korona készpénzben.

továbbá:

1 főnyeremény	20.000 kor. készp.	10 nyeremény á	1.000 kor. készp.
1	10.000	150	100
1	5.000	300	50
5	2.000	1500	20
		10000	10

Huzás visszavonhatatlanul 1910. évi június hó 30-an.

Egy sorsjegy ára 4 korona.

Sorsjegyek az összeg előzetes beküldése mellett a magyar kir. lottójövedéki
igazgatóságtól Budapesten (Vámpalota) portomentesen küldetnek, ezenkívül kap-
hatóak valamennyi posta-, adó-, vám- és sóhivatalnál, az összes vasuti állomá-
sokon s a legtöbb dohánytőzsdében és váltó-üzletben. Játéktervet ingyen és
bérmentve küld. 6775

A magy kir. Lottójövedéki igazgatóság.

Braun-féle férfi és gyermek ruhák
mélyen leszállított árban kaphatók

FORRAI-UTCA, gr. Nádasdy palota

hol üzletfelosztás folytán az összes üzleti berendezések is eladóak.

Aradi nyomda részvénytársaság könyvnyomdája.

Nyomatott Berger és Wirth budapesti festékgyáranak festékével.